

Çer ystyzin proletar-
larь, biriklegeri!

OBLASTYN BSK(B)P

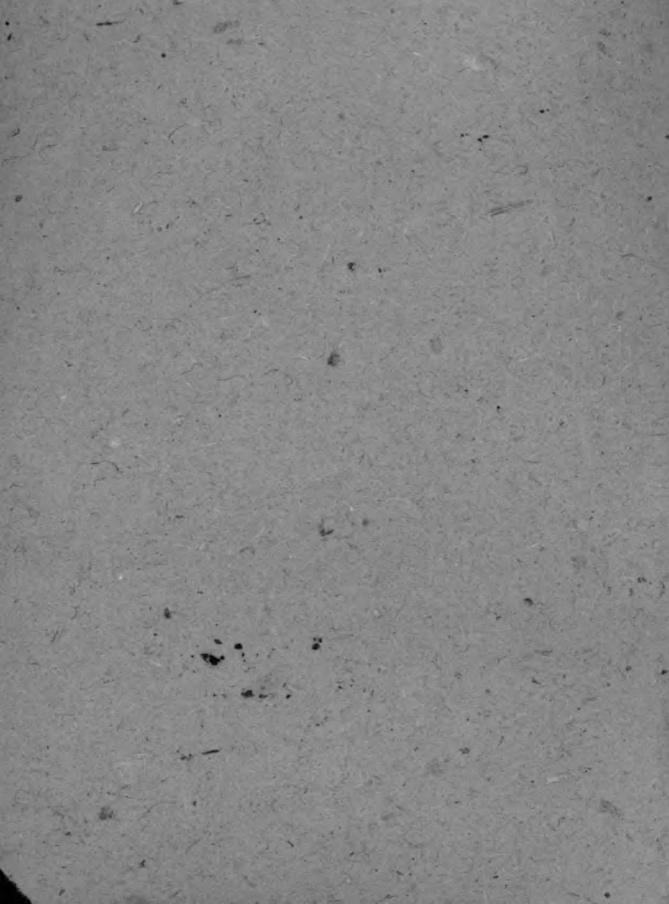
IX

**PARTKONFERENTSIAZYNYN
REZOLJUTSIJALARь**

ХАВАРОВТЪН, АЛАДЬ-
ЗОУТЪНЛА Р'ЯНКОВТЪН
ДОКЛАДАРь ААЖНСА
ÇӨРТӨЛГӨН

ОЈРОТНАТСПАРТИЗДАТ

Ојрот-Түра
1 9 3 4

Ойрот. Çer ystyniň proletarlary biriklegeri
1-12a

OBLASTYŇ BSK(В)Р

IX

**PARTKONFERENTSIAZYŇYŇ
REZOLJUTSIJALARY**

Хаваровтың, Алагъзовтың-ла
Р,јанковтың dokladтары
аајынса çөптөлгөн

Г.П.Б. в Лигр.
Ц. 1934 г.
АКТ № 635

1000
1888

№к. ХАВАРОВТЫН докладъ аайнса овластьн IX-сь partkonferentsijazьның çөптөгөн rezoljutsijazь

Partijanьң сьндык төс çолың, baza Leninниң şyultezi-le natsional politikаны кату өткүрп, ағы вери çайысаактар-ла natsionalныј politikаны вузыр тургандар-ла, аңадала çetкерлы великoderzавныј şovinizmla çurt војьның natsionalizmdь туй саар, куун kajрал çогьнаң тартьзыр, partijanьң kraevoј komitediniң көндире кол салаа çetirgeninniң şьltuu-ла—Oјrot овластьн partorganizatsijazь овластьн IX-сь partkonferentsijazьна, овластьн sotsialis vudyuly edip кубультур аларьнда çeңуулы keldi: çurt хозjajstvozьның sotsialis sektorьның (6 совхоз, baza çoktu-ла орто çаткан хозjajstvolогьның kolхозко бириккени 55 protsent вольт çат) ваstra ууғыль малъ 80 protsent, baza овластьн аш салар кьра çери 75 protsent вольт, кол-күци-ле çatkandardьң ишке кичеенер, активныј çилбуузи proizvodstvodo там çаанар, baza политика керегин билери ле культурныј кереги өзүр, baza çурум çадьş керегиниң материальныј ажалгазы çараныр қалды.

Şak тьнаң ulam, oblastьн IX-сь part-konferentsijazь BSK(В) Р ОК-ң өtkyrgen politiceskij le organizatsionнь çolьн сын деп, prakticeskij өtkyrgen izin çaramьktu деп турь.

Partijanьн сындык төс çolьн евrede, part-organizatsijalardь тында курcaj tartьp, vaza Leninniң TK-ң onьн vazьnda турган нөк. Stalinьн евrede partorganizatsijanь, onoң artьk bek kurcap, oodo capьгыp salgan, çe onды-da bolzo, çetire тuj capьrbagan, artkan-kalgan vaj kulaktardь çogolto arutaarьна kol kyçi-le çat-kandardь tartьp aльp, vaza XVII-ci istoriceskij kurultajдың vudyrgen çөvi le krajдың 2-ci part-konferentsijazьньн vudyrgen çөvin vudyrerine tartьp aльp,—oblastьн IX-сь partkonferentsijazь keler çuuk өjdө ОК, АРК, politotdelderди-le vastra partorganizatsijalardьн алдына mundьj prakticeskij zadacalar тургузыp çat.

I. Promьşlennostь көniktirer kereginde

SSRS-ң өске rajondorьна көрө, Ojrot oblastьн IX-сь partkonferentsijazь temdekter турь. Çurt воjьньн сij тоvarьнаң, kerekty elbek produktsija сыгарьp тургады, sok çaньс vudyuly proizvodstvоньн prakticeskij izin elbedip, vaza promьslovoj kooperatsija vөlykтерin тында төзөp alar kereginde, 1933 ç. oktjabr ajdьн 15 kyninde турguskan krajkom partijanьн çөvi aajьn

са, бу керекти 1934 ғылдыҥ туркуньна кыжалта
çогьнаҥ вудыр алзып деп, конференсия ОК-ң
тојпына салып турь. Ојротто çурт војьныҥ сий
товарьнаҥ продукция іштеп вудыrer фабрикаһь,
ваза çарьм фабрикаттар, промьшленнь предприя-
тиязьныҥ çазалып (агаштаҥ, графитно-мамор-
пъ, ваза мал азралынаҥ продукция вудыр
сыгарар производствозьныҥ çазалыныҥ керегин),
екінци веşьдыктыҥ çазал планьна коşьп деп,
крајдыҥ-ла çакару, çакылта верер төс организаци-
ялардыҥ алдына, бу керекти өнөтийин тургусьп
деп, ол ок өјинде ОК-не çакарьлыр турь.

Келер çуук өјдө өктыrer practiceskij керек-
терди, овлpartконференсия мунајда темдектеп
турь:

1. Promkooperatsija вөлыктериниҥ изин төзинең
ала кубалта өскөлөндирip, çурт војьныҥ неле
пемезин елбегинце тuzалаһь, олордыҥ вудыр
сыгарган продукциязы, елбегинце çаруулу вол-
годьј едip салар. Promkooperatsijaһь изи
керегинде ваза вудырур сыгарган продукция-
һь кacectвозь усун-ла ваазь çенили усун, кару-
узына tudарьп тыңдар керегинде, 1933 ç. ок-
тявр ајдыҥ 15 күнинде крајкомһь çөвин
кыжалта çогьнаҥ вудырзин деп promkooperatsija-
зыһь вөлыктеринде турган коммунистердиҥ ал-
дына surак тургузар керек. Promьсловьј коопе-
ратсияһь турган аајь-ла practiceskij кол салаа
çетирериниҥ карууна турар керегинде АРКһь, jacej-

kalardan-la vastra kommunisterdin aldına su-
rak turguzar kerek.

2. Ağaş promyšlenozь, gosudarstvоньң ağaş
beleteer zadanijazьп кьjalta çogьnaң vudyreri
volьp, vaza oblas icinde ağaş vudyrzin, cike
aajьпса kereke vozodorь volьp turganda, ağaş
iziniң keregile, oblas icinde ağašť төs kerekliir
çerine çetirip alar evin төzөp alar kereginde,
ağaş çazalьna akca aңьlap cьgarzьп dep, kraj-
la Tөs organizatsijalardьң aldına surak tur-
gussьп dep, ovlpartkonferentsija OK-tiң moj-
пьna salьp turь.

3. Sьt produktsijazьpnaң sarçu ederi көnygip
turganь, ancadala çart bildirtip turganьп temdek-
ter, vudyrip cьgarganь produktsijanьң kacestvozь
ucun, кьjalta çogьnaң tartьzьp, „masloprom“ sis-
temazьnda viske kor--karşu çetireeci klass volgon
elementerdeң arutar, onьң ordьna kolhozьcь
mergendycilerdeң çañ kadьp tartьp alьp, çaan
karuuzьna turar iř-le vaza onojьp-ok sarçu-sьr
eder zavodьtьң iřmekcilerine ancadala çurt voжь
пьң төrөл altajulustanь tutsьп dep, konferentsija
OK APK, vaza „maslopromньң“ kommuniste-
riniң moжьпna salьp turь.

Ekinci veřçьldьktьң turkunьna, sьt produk-
tsijazьп, sarçu eder kereginde, texnikalu,
çañ çaan predprijatijanьң çazalь, ekiden төmөп
volvozьп, кьjalta çogьnaң kerekty dep vodoor.

4. 1933 çьlda çol çazalь kereginde, ancadala
Cuj trakt çolь kereginde, çaan çenyly volgonuo

овластың IX-съ партконференциясызъ мундыъ задаслар ғылдыр туръ:

а) 1934 ғылда Суйдың тракт ғольпың ғазалып, возодыр, город ғолдорың, Севи—Оозың, Самал ғольп, Көк—суу Оозына ла Қан-Оозына автомашина ғырер ғол ғазар, ваза Улаганга ғорыктаар ғолдың ғазалып вудырп алар керек;

в) 1934 ғылдың туркуньна, аймактар ортозындагы ғолдордың ғазалып тыңда көныктирп, ғазар алған ғолдор ло кырлерди ғорык ғырерине ғарамькту едип, ғон карулдар көрерин организоват едер керек;

в) 1934 ғылда ғол ғазалып аңадала ғарандыр алар керегинде, Сој ло Турасак аймагының парторганизацияларының алдына аңлу некте тургузар керек.

5. Коммуналь тuralar ғазалыңың тутактуун темдектер, 1934 ғ. ғазал програмназын вудырп, ғазалды вудырп турған организациялар ғанына, ғазалга тудар кредит ғөезөзин мензинп, opportunis ғанынаң вolorзыңыр отурағын кыжалта ғоғынаң ғок етсин деп, овлпартконференция ОК, ГК ла АРК-ң мойнына салыр туръ. Ерте вастаған строителство 1934 ғ. туркуньна вудырп, иштиң војына турар ваазың 15 протсентке ғавьздыр, строителство керекты матерялды војының өјинде веleter, оң керекты ғерине өјин өткүрвей екип алыр, ваза ғазалдың каетствозың өре көдырзин деп, конференция, строителство-

do turgan organizatsijalardıń kommunisteriniń moǵna salıp turǵ.

6. Samaldagı SSRS TQ xozjajstvozında pro-mıshlennos vudyuly ǵazalıp turgan predpriyatija-nyń, gidro elektrostantsijazı elektroenergijany tuzalanar krezin aǵaarıp kózin dep, konferen-tsija OK-ne ańly ǵakaarıp turǵ.

II. Ǵurt xozjajstvoń munań arǵ sot-sialis ǵolı-la ǵarandırarǵ

1. Sovhoztor vojlıǵnyń iziniń kacestvozın kódyrip alǵan ǵıltıı-la, 1934 ǵylda kın vadıǵ Sibir krajdyń sovhoztorınyń ozosıly volıp ǵıgar vastra kandıj la argazı var sovhoztorınyń organizatsionno-xozjajstvozın munań arǵ tıńdar kereginde, politotdelderdiń xozjajstvo ǵa-nynań politeskij kerekterin neme vodovoj tur-gan ǵyzyn ǵyur klyktardı turgıza-la tuj ǵa-ar, ol-ok ójinde xozjajstvo izinde cenep sal-gan kadrlardı kolhoz vaǵızı edip tıńdar kereginde, politotdelderge prakteskij ǵaan volızın ǵetirzin dep, konferentsija OK la APQ-ń moǵna salıp turǵ.

2. Sotialis malı usın tartızuıda, bir kezek partorganizatsijalardıń ickerlep turganın tem-dekter, mal keregi le onıń turar aajın kereke vodovoj, opportunis ǵańnań kolın voǵ salıp turarǵ emdige ǵetire bir kezek APK (Kan-Oozı, Turacak) vaza oblastıń, ajmaktardagı ǵerdiń—

kolhoz organizatsijalardıń bir kezek kommuniste-
teriniń ondıj opportunis kыльктарь ulalьp turь
dep, ovlpartkonferentsija vьdop turь.

1934 ғыlda mal azralьnyń keregi kijnine
artarьp җok edip, kandьj vyduyly maldьn yurin
tam kьptedь ьskyreriniń kereginde TK-le
krajkomnyń җakaruu җakьltazьn kьjalta җogьn-
nań vydyrzin dep, ovlpartkonferentsija OK, APK
politotdelder le oblastьn vastra kommuniste-
riń mojnьna salьp turь.

3. Kalgancь da ьtkьn eki җыldarda partorgani-
zatsija aь salar җerdi җaan elbederine җedip
alган, oo koьtoj aь tyzymin ьrь kьdyrer kere-
gindegi iь sraњaj koomoj ьdyp turgan. Oblas
icinde aь salar taldama җerdi, җer iziniń җa-
an zadacazь edip turguzьp alganda, aьtyń
tyzymin ьrь kьdyrer kereginde volьsevik tartь-
zuiu artьp җat, җak bu kerektiń aajьnca ovlpart-
konferentsija OK, APK, politotdelderdiń vaza
җerdiń—kolhoz organdarьnyń vastra kommuniste-
teriniń mojnьna munajda җakaruu verip җat:

a) 1934 ғылдыń җaskь kompanijaga velete-
ner kereginde җaan iь ьtkyrzin; yren aьty vele-
ter, onь brigadalardьn koьna vizular verip sa-
larь; remont, kandьjla iьke veletener, җ.x. җer-
pseldi iьteer җerine җetirip turar, attardь vele-
ter turarьna җaantajьn turar brigadalardь tьzьp,
vizular alьp, җaskь aь salar kampanija izine
aњьlap kojgon attardь, mart ajьn vaьlapkь

kyninenç ala, bir-de işke tutırpas edip, brigadalarğa vuzular, mart ajdñ on kynynenç ala oblas içinde çaskъ işke veletengenin şinçileer көry өtkyrer;

в) Janvar ajdñ turkunya kazъ la ç-sovetinç —kolhoztyñ 1934 çylda aş salar planynç sьndaltыр salar. Aş salar keregin өjinde vozodыр, oblasta aş kursaktyñ vazazynç vudyrip alar kereginde, 1934 çylda aş salar işti sьndaltыр, onyñ prakticeskij izin mal azыральnyñ zadacazьna kellştire өtkyrer kerek.

в) kazъ-la kolhozto vaza sovhozto aş salarynyñ vastra işterin, vaza yrenniç sьgyzьn çaantajьn şinçiler (syrgenin, tymaganьn, odogonyñ, sugattaganьn, evrede çoldop salaryñ, vaza onoydo өskөлөрin) көryp turaryñ çetkil eder kerek;

г) çurt hozjajstvo izin texnika çaьnyñ тыңtkady, vaza MTS toozьn, eñ vaştap Kөk-Suu Oozьnda, Ojrot-Tura la, Şavalin ajmaktarynda көптөдөр kereginde, өнөтөjin өtkyrer işti temdekter vaşkarыр verzin dep, OK-ne çakaғыльр турь.

4. Kolhoztordь cokum sotsialis vudyuly edip, — kolhoznikterdi argalu edip salar kereginde munaç arь өtkyrer iş kolhoztordьnyñ organiza-tsionnyj hozjajstvozьn тыңдыр alary volьp, arтыр kalgan kapitalis elementer-le, kolhoztyñ proizvodstvozьn çajradarga tym çovozьnyñ cenizip turgandar la, kolhoztordь ac көстөрдөң,

çalkulardañ-la, kolhoz çөөзөzin korodocьlardan, arutar, aзыdagь аајьнца мензinceekterdiң кь-
льктарьн çеңip, алар тартьзуга kolhozтьң кальк,
çопьн тартьр альр, кальк аразьнда politiceskij
ишти çаја өткьrer argазь ла sotsialis mergen-
dycilerdiң çаң ijdezi le сьндальтьр аларь вольр
çат.

**Partkonferentsija cokum өткьrer иштерин
ajдыр çат:**

a) janvar ajдың туркуньна кирелте ле аш тузы-
min yleštirerin vozодьр салар, Крајкомньн IV-сi
plenумьньн çөvi аајьнца kolhoz бригадаларьн
kubulta төзөр алар, бригадаларга бригадирлер ве-
летер альр, olordь хозжайство iziniң çьл туркунь-
на визулар, kolhozтьң ващсьзьна ла, ваза оно-
јьр ok massovoj kvalifikatsija ващсьзьна кадр-
лар велетер алар системазьн төзөр алар керек;

b) MTS organizatsionньj аајьнца тыңдар
keregi le kolhoztordь organizatsionньj аајьнца
тыңдар шытуула rajondordogь MTS ijdezин вол-
шевик көрүмçily edip кьjalта çогьнаң төзөzin
деp, Ондај аймагыньн АРК, политотдел ле
MTS-ке çакарьльр турь;

v) алдынаң çаткан çоктular-la орто çаткан-
дардың ортозьнда politiceskij massovoj ишти çаја
өткьrip, аңадала olordь kolhozko тартьр алар
евince, kol кыçиле çаткан аңадала алтай улус-
тьң төрөл çуртьн көндыгip калган kolhozko ващ-
таар ең ващкь ucurlu ТOЗ lo ТOЗ ko тартьр ала-

ғып кісеер, кандыҗ ла выдуулы колхозко во-
жыны кууни ле талдар киретен printsiptь vuzaryn
srañaj çok edip tartьzar kerek.

Ol-ok өјинде колхозты administrirovat' edip,
kolhoz çөөөзөzin vijler, turacylardь turguzala
tuj caap turьzn деп, konferentsija çakaaryp
turь;

g) çerdin—kolhozтың organdaryn vuzular,
vaza olordьñ kol salaazьzn kubulta төзөp alar
ker-k.

5. Өткөн çыldarda partorganizatsijalar көс-
кун, çarymdaj көскун altaj la, kazak çurtьn
çañьs çerge tokьnada çurtadar kereginde çaan
iш өtkyriп алган, çе onдыҗда volgon volzo, бу
iшти бир канса аймактарда çaan kereke vodovoj,
politika çаьнаң (Elikmanar, Kan-Oozь) аймак-
тар çастьгыp салғандар volьp çat.

Elikmanar la Kan-Oozь аймагының çастьг-
gандарьn tyzeder kereginde, Elikmanardьñ ke-
regi ааьнса 33 ç. nojavrdьñ 17 кун. Kan-Oozь
keregi ааьнса dekavrdьñ 22 кунинде turguskan
OK vьurozьnьñ çөvin takьp, tokьnadьp çurta-
dar kereginde munaң arь өtkyrer iшти, vьuro-
nьñ бу çөvi ааьнса өtkyryzn деп, облpartkon-
ferentsija oblastьñ vastra partorganizatsijazь
la çer organьñ vastra kommunisteriniң moьnь-
na salьp turь.

Konferentsija OK—çакьp turь: 1) Tokьnada
çurtadar kereginde өtkyrer iштиң vaштамьзьнаң

ala ucuna çetire kazь-la kolxoztordo lo, tokь-
nap turgan çerlerindeki işti kəndrə şinzilep kə-
rup urar kerek, ol-ok əjinde çuunap turgan
çurtıñ kultura—сум çадьзын çарандьrar kere-
ginde ötkyrer işti təzəp аларьның каруузына
турарьн ваşкарьп turgan organizatsijalardьñ kom-
munisterineң nekeer. 2) Çапыс çerge tokunap
çurtap turgan kolxozcьlardьñ çadar turalарьн
çetkil edip verer kereginde, gosudarstvodonç во-
льş surap, Краj-la Төс organizatsijalardьñ алды-
на surak turguzar kerek. 3) Соj lo Turacak
аймагында заимкалап турарьн çogoltor keregin
vuzulap alar kerek.

III. Sotsialno—kultura—çyrym çадьş kereginde

Областың IX-сь partkonferentsijazь Ojrot
oblastьñ kol kycile çatkandarьның kultura ke-
regi çaan kədyrilgenin temdekter, vicik biler
çанынаң ancadala төрөл çurtьның өзyp турга-
пы—75-тең 85 protsenke çetire, şkol yuredyune
tartьp алган valdar—85-тең 97 protsenke çetire
вольр çат.

Воо коşтоj politiko—prosvetitelньj iş, kol ky-
ci le çatkandardьñ surагынаң artьp, olordьñ
materialньj keregi ancadala kolxozcьлар çаны-
наң artьp tutap турганын, облpartkonferentsija
çartap, ne kerek tegezин politprosvet iştinь ke-
berin kuvulta təzəp, оны kəndyre sovhoz lo

kolhoz brigadazьna җуuktадыр ваза оны kolhoz-
тың, kolhozсылардың, kol kycи le алдынаң җат-
кандардың кунуң өткүрер prakticeskij zine
kolbulu edip alar ucurlu.

Oblas icinde kulturnыj җазалың мунан ары
көныктирер керегин natsional kepty, sotsialis
vyduyly kul'turalu eder керегинде өткүрер izin
җуук өйдөги волор plenumda визулар алзың
деп, partkonferentsija ОК-не җакыр турь.

Мунь la козо облpartkonferentsija, part-
organizatsija la oblastың proletar җанылың васт-
ра кycin, җуук өйдө kul'tura җазалы аажыңса
mundыj өткүрер işке тартыр алзың деп, ОК,
АРК-la politotdelderge җакыр турь:

1. Baştamь la orto yuredyly җkoldordың
ancadala altaj la kazak җkoldordың iziniң
kacestvozың өрө көдырер керегинде тартызыр,
җkoldordың төс җedikpes tutaktарың җogolтыр,
—бу исти кьjalta җогынаң вастразь вaştamь виси-
ке yuenerine келиштире oblastың васта teritorija-
зында, kijnindegi өдөр вастра җыldардың турку-
пына визулар, orto yuredyly җkoldordың koreni-
zirovat ederin җаан ijdely өткүрери волыр җат.

җkoldың materialныj вазазың мунан арыгы
өткүрер җkoldың iş edер кьртарың. masterskojlo-
гың, politiceskij җанынаң кандыj кerekty neme-
zin җеткил ederi аажыңса тыңдыр, җkoldo izy
kursaktu, вөлыктерин көныктирip ваза, овҗезитие
materialныj вазазы-la internatарды оноң-do өске-

lörin tözör, vuzular aların cündaltır alar kerek.

Yuredyciniñ korymçily kol salaа vaşkaruzın tutalarga, onıñ vospitatelnyj yuredyziniñ kacestvöz usun karuuna turarın çavızadarga umzanı turgan; şoldıñ izin vuzır vulaarga umzanı turgan antiproletar idologiazı şkolgo ötkyerge turgan, vaza yureduyciniñ material'nyj pravazı aajınca Leninniñ ajdır bergenince kamaa vologınyñ kereginde partia-la vaşkaruudıñ verilgen çakruuların vuzır turgan klass östürdiñ vaška kыngandarın taar, yze savargaga kerek.

1934-35 yureduly çylda, vastıra oblasta, 7 çydyñ vastra yuredu cündaltar zadacaların vudyrip turgady iş ötkyrer kerek.

2. Oblastıñ politprosvet izin, kыjalta çogınaç katap koryp çarandıryn dep, konferentsija çakır turı: massovoj politprosvet ucresdenielerdiñ vastra völykteriniñ izin çarandıryp, işti munajda könyktirerine çedip alar; vicik kыsırar turalardıñ izi, көсүр çyger айдardıñ izi, dom altajkalardıñ, kызы tolyktyñ, kino, radio, viciktin, gazetiniñ izi—kolhoztorдыñ organizatsionnyj hozjajstvozyn тыңдарына, kolhoztorды volşevik vudyly eder tartышкан, kolhozсыларды argalu çadзына-la, kulturnyj çyrymine keliştirip, şak munıñ төс аajınca massovyj politprosvet ucresde-

nienin vastra izi, proizvodstvo izindegi brigada-
da, çalanda, fermada, baza sovhoziyn, işmekci-
nin, kolhoztyñ, kolhozsynyñ-la aldınan çıtkan
kolkyctylerdin çyrym çadyzy-la olordyn kyuyñ
etkyryp turgan prakticeskij izine kolbuulu edip
salar gerek.

3. Bicik - bilik bilerin eře kedyrerı kereginde
tartyzp, 34—35 çyldarda oblasta nurgulaj bicikci
tdip alary-la kolhoz aktivnyñ ortoznda, i vaş-
ear turgan işmekciler ortoznda çetire bicik bil-
vezin çok edip alar kereginde, kolhoztyñ—sov-
hoztyñ aktivterin yuredip alar aajynca eñeñ-
in şkol tözep alar.

4. Yuredy velykterin munañ arı konyktiip,
şkol ucresdenielerinin vospitatelnyj izin çaran-
dyyp olordı eñ vaştar köckyn çarymdaj köckyn
altaj çurtyñ tokynap turgan çerlerinde vuzular
tözöer gerek.

5. Oblas icinde kol kycile çatkandardyn kizi
emdeer keregin, çetkil ederinin ucurluun tem-
dekter, ony la kozo oblparkonferentsiyanyn an-
cadala açaaryp turgany, altaj tereñ çurtyñ
meditsinskij kadrlar çaan çedişpej turganyñ
ulam, bu kadrlardy veleter alar kereginde kan-
dyj-la vastra argalu iş etkyrzin-dep OK-di çä-
kyp turı.

Konferentsija OK-la kommunisterdin moy-
pna salyp turgany zdravooxranenie frontnda
iştep turgandar oblasta-la çurt çerlerdin aajynca

izn kubulta çarandььp alьn, ötkyrer iziniң kevi көcip çyrer, meditsinskij ajldar (vajkandar) kizi emdeer volььn çurt çerler, urocişalar-la çalaңnьң izindegi kolhoz brigadalarьna çetirid turar kereginde bu kereke aңly akca cьgarьn dep.

IV. Massovoj organizatsija la partijanьn icinde çazaldьn izi

1. Sovxoztordьң vaşkaru izi çaranьp-ta turgan volzo, sovetterdiң izi xozjajstvo-la kul'tura çazaldьnaң kijninde artьp turganьn konferentsija temdekter turь. Sovetterdiң iziniң praktikazь-la partijньj kol salaanь tözineң ala kubulta tözöp alьn dep, konferentsija OK, APK-la sovet organizatsijalarьnьң vastra kommunisterinin mojnьna salьp turgan sovetterdiң eң çaan taldama izi: a) sovettiң kazь-la cleni cokum ötkyrer izi ucun karuzьna turarьn tьңьdar,—seksija, deputatskij gruppalar, sovxoztordolo kolxoztordogь aktivteri-le ötkyrer iş, şak onon ulam kazь-la clen, sovet xozjajstvenньj-la politiceskij kompanija ötkyreriniң organizatorь volьp turzьn; b) sovetterdi klass volgon klassovьj eşty elementerdeң arutap sovetter izine taldama degen mergendycilerdeң cьgarьp, olor iş vaşkarar texnikazьn vilip alarьna volьş çetirip turar kerek; v) administrirovat ederi-le vijlep turar kerekti, kuyn kajral çogьnaң tuj czap, şak onьң aajьnca

sovetterdiñ avtoritedi-le, başkarar keregin tьңbьr alarь volьp çat.

2. Clenge kirgeniniñ özymi çaan da volzo, işmekciler-le sluzaşsьjlerdiñ materialnьj, çyrm çadbьş çanьn çarandьrar kereginde, proforganizatsija, profsovetterdiñ izin kubulta çarandьrзьn dep, vastra partorganizatsijalar-la proforganizatsijalardьñ kommunisteriniñ mojnьna salьp turь: 1) sotsial mərəj—mergendyciler azьra proizvodstvоньñ ijdezi-le distsiplinань tьңbьr, vaza munañ aгь materialnьj—çyrym çadbьş-la kultura keregin çetkil tьңbьr alarь; 2) ancadala altaj төrөл çurtьnañ iştiñ vaşsьzьna volşevik kadrlardь өskyrir alarь; 3) klass çanьnañ sergek volorьn tьңbьr, profsojuztardь klass volgon өştү elementerdeñ arutap alarь.

3. Potrevkoperatsijanьñ srañaj koomoj izi-le sovet saduzьnьñ koomoj aajьn temdektep, ovlpartkonferentsija OK, APK la sadu organizatsijalarьnьñ kommunisteriniñ, vaza ancadala potrevitelskij koperatsijanьñ sistemazьnьñ möjnьna mundьj iş salьp turь: 1) sel'ponь finans-akca çөөzө-lө vizular төzөp, vaza olordь eñ taldama izemcily işciler-ly ederin; 2) potrevkoperatsijanьñ sadu izin, krajkomnьñ IV-ci plenumnьñ çөvi aajьnca kubulta төzөp, snavzenie keregin tutak çogьnañ çetkil edip tovardь çurt çerge, kolhozko, brigadaga, ancadala aңlu ajmaktarga vascьm өtkyrerin cьndaltarьn; 3) po-

трев кооператсиянь евредe massovoј işti көнык-
тирп, өткyрген изиниң отcodьн пajšcиктердиң
aldьнда aјдыр, işti aктивтер-ле биригип өткyрер.

4. Komsomol organizatsijazь yyr-le maldь
bolşevik ijdezile korular алган көрымçily izin
çart көргyсти, Stalinniң putevказы kolхозсылar-
дың kултурньј çyгyм çадьзына көныгип, онь-la
коşтој бир канса ucastkalарда komsomoldьң
izi sotsialis çazальнаң теvyuzinenе артыр, komso-
moldьң kycин, ајмактың partorganizatsijazь ça-
пьнаң nemege vodovoј тургань vaza бар volьp
çat.

Oblpartkonferentsija OK, APK politotdel-
derdeң le oblastьң vastra partorganizatsijalaryна
çакьр турь: komsomolgo аncadala аçaарулу
volьş çetирп, komsomolgo çetирer kol salaань
кьјalta çогьнаң çарандьгьр, komsomol-lo pio-
ner ортозьндагь işti kereke vodovoј турган
opportunistерди кyyn kajрал çогьнаң тyј caар,
komsomoldьң izi-le yuredyзин çарандьгьр ала-
гьна practiceskij volьş çetирп, аncadala Leninniң
Stalinniң yuredyзinenе, vaza partija-la komso-
mol istorijazьна yurenerine kyc альндыгьр,
agro—zoovetminimumьн билер keregинде partijala
komsomoldьң төs bydyрген çөvine yurenip, vaza
orto yuredy le çaан yuredy zavedenieзine yure-
derine beletener keregинде, аncadala çaан vo-
льş çetирп турьн.

5. Başь volor işci kadrlardь төрөл çurt

çerinen beleteerin, kraevoj komitet partijanъñ kiceegeni, tös organizatsijalardъ altaj tildy nõkөрlөр lө vaşыlu edip saldъ. Онь la kozo konferentsijanъñ temdektep turganъ, oblastъñ la ajmakтъñ bir kanca organizatsijalаръññ kadr beletep turgandarъ koomoj volъp, ancadala tөрөл çurt çeriniñ kadrlar beletep apparattardъ korenizirovat eder keregi oblasta-da, ajmakta da sraңaj koomoj volgon volъp çat.

Konferentsija, ОК, АРК la vedomstvenъj organizatsijalardъñ kommunisterine çakъp turъ: 1) 1934 çылдъñ turkunъna kadrlardъ altaj tөрөл çurtъnaң beletep, baza takъp beletep alъp, 1934 çылдъñ ucunda apparat korenizatsijazъñ 50 protsentke çetirip, oblastъñ tös vaşkarulu organizatsijalаръñ eki til-le išteer sistemazъna көcyryp salar kerek; 2) VUZ-tar la VTUZ-tar sistemazъñ organizovat' edip, VUZ-la VTUZ yuredyzin vozotkondordъñ kvalifikatsijazъñ өrө көdyrip, bu išti kereke vodovoj turgandar la куyn kajral çogъnaң tartъzar; 3) orto yuredy zavedenienin le өtkyryp turgan kurstardъñ aajъ la yuredy kacestvozъ kereginde, baza on-ojъp ok vojlоръññ apparattаръndağъ vьdvenetsterdin kvalifikatsijazъñ өrө көdyrip, olordъñ materialnъj keregi le çyгym çadъzъñ çarandъrar kereginde karuzъna turаръñ, хozjajst vennъj organizatsijalardan la vaşы volъp turgan kommuisterden nekeer.

6. İşmekci kadrlardь altaj tərəl çurtьnan beleter işmekci kadr tözöp alarьn өtkyrer iştiң çaan çenyeleriniң biryzi dep, oblastьn IX-cь partkonferentsijazь vodop' turь, agaş izine çaantajьn turar işciler, çol çazalьna, sovhoz-torgo „maslo prom“ sistemazьna, promьslovoj kooperatsija izine altaj tərəl çurttaң tartьp alarьn organizovat' edip, olordьn keregin çetkil edip, kvalifikatsijazьn өrө kөdyrip, olordьn vastrа prakticeskij la kul'turnьj keregin, olordь proizvodstvodo tokьnadar, çadar turazь la çyrym çadьzьn çarandьgьp, ol-ok өjinde olordь iş vaş-cьlarьna cьgarьp, şkolgo, kurska onoң-do өskө kereke cьgarьp turzьn dep, OK APK la vedomstvenьj organizatsijalardьn komunisterine konfernsija çakьp turь.

Altaj tilin bilbes işcilerdi, altaj tiline yyrederin organizovat' eder kerek. Altaj tiline yyreder kereginde, altaj tildy komunister prakticeskij volьş çetirzin dep, komunisterdiң mojnьna salar.

7. MLV iziniң aajь sraңaj koomojьn temdekter, MLV keregin çarandьra tözöp alzьn dep, baza propagandis izi le MLV vөlykterin korenizirovat edip alarьn (prop kadr part usevnikter) ancadala açaarьp, bu işti vudyrerine çedip alzьn dep, partkonferentsija vastrа partorganizatsijalardьn mojnьna salьp turь.

MLV-ң tös yyredyzi Leninniң—Stalinniң propagandazь la istorija partija, partijanьn tös

çövi, ancadala çaan kerektyzi XVII kurultaj ustav la partija la kominternnyñ programazna yurenleri volyp çat.

8. Partijanñ XVII-ci kurultajnyñ organizatsionny kerekleri aajınca, emdigi öjdögi sotsialis çazalynyñ organizatsionny prakticeskij izine politiceskij çolb cñn kelizip turgan BSK(B)P TK-ñ politiceskij tezisterin basırazyn vytkylince, oblastny IX-cy partkonferentsijazb çaradyp turb.

TK tezisterin prakticeskij çajym yurenip, partijanñ XVII-ci kurultajga karuuzyn çetirzin dep, oblparkonferentsija OK, APK la vastra partjacejkalarga çakyp turb;

a) partijny kycti munajda turguzar, kolhoz, sovxoztordo 70 prots. tömen emes komunister köndre proizvodstvodo, fermada, brigadada onon-do öskölörinde), ancadala mal izinde turar ucurlu. Partijny kycti turguzarb kazb la kommuniska cokum zadaniya vereri le tynej volyp, ol verilgen zadaniyan çaantajynan şinzilep turar ucurlu;

b) proizvodstvodo kazb la verilgen iştin karuzna partijanñ aldyna turyp, kazb la kommunistin vaşcy volor ijdezyn ködyrip, sovxoztordo, kolhoztor-do, sovetско—hozjajtvenny la övşestvenny organizatsijalarda kazb la kommunister plan vydyrerine vojyn ebrede komsomoldordb, mergendycilerdi, yj ulustb tartyp ala-

гына (sovhozto, kolhozto, ucrezdeniede onon-
do øskøzinde) massovik, organizator, volьp
turar, kazь la kommunistøk. Staliniñ çakьltazьn
vydyreri, „bistiñ programmovьstьn çaramьk-
tu çakьzь ol tyry ulus, ol sler-le bis, iške
bistiñ kuynzregenibis, çañ aajьnca išteerine
bistiñ belen turarьvьs, plan vydyrerine bistiñ
çaltanvazьvьs“ (Stalin).

Partijanьñ tøs sьadьk çolь la, vaza onьñ
Leninniñ natsionalnьj politikazь sьndaltar tartь-
zuga partijanьñ XVII-ci kurultajьnьñ 2-ci kra-
evoj la IX-cь oblastnoj konferentsijanьñ çøvin
çyrym çadьška prakticeskij økyrer tartьzuga,
on çajьlgan opportunister le „sol“ vyktelecile-
rge kuyn kajral verbes tartьzuga, teoria la prak-
tikadagь velikoderzavnьj øovinzm la çurt vojь-
nьñ natsionalizmdь tuj caap, partorganizatsi-
jalar klasstь çok eder çuucьl idezin tьndьp,
klass øtyge çøvsinves tartьzuga, oblastьñ IX-cь
partkonferentsijazь mundьj tartьzuga onon
artьk tuduzьp alьp, vaza distsiplinirovanьj vo-
loldor dep, kьsьgьp turь.

Овл КК РКІ отседь аажьна IX-сі овлpart- konferentsijanьн сьгрган rezoljutsijazь

Өји 1/1 1932 ç. ala 1/1 1934 ç. çetre.

Nөker Alagьzovтьң Овл КК РКІ отcot өјine çetire etken izi kereginde ajtkan dokladьн ugala, овлkonferentsija алган politik çоль сьн, отcot өјіндегі vudyrgen izin çaradьр çat.

Bu өtkөн өјdө Овл КК РКІ izi vastra sojustьң 17 postanovleniezин, овlastьң 8 - ci part konferentsijazьньң postanovleniezин vudyrgeni le vudyrgenin көrip turgan аажьна vargan, ol vytken иштерге tajanьр, Овлpartkonferentsija, БСК(в)Пиң төс komitedinen le Крајkomноң kol salaa альр овlastьң mal азьньң politik izinde, partijanьң аңьлу төс çоль la Leninniң natsijonal politik çольн көндикtrip өtkirerge syreen çeny aldь. Klass өшty vaj la оньң agenteri le, çyzин çуур өңdy udurlazaacyлар la, trotskizmньң çольна tartar kontrevoljutsiazь-la natsionalньн kerek korkuшту өшty, velikopus şovinizm-la, çer çerindegi natsionalizm la, çьдьр vратkan monдылу ulurkaaktar la, unськpas çөpsineciler

le tartъzarъna oblastьnъ part konferentsijazьnъnъ çonьnъ politik şuyte kereginde tьnъdьp, kolhozьnъ. sovhozьnъ, eder işterinde kommunistar-dьnъ klass çuucьl kyci le olor ozocьl avangard vologьnъ tьnъdьp saldь.

Obl part organizatsijalardьnъ ortozь aru volzьnъ dep tartъşkanьnъ ucunda, partija la gosudarstvоньnъ kereginiң karuuna turarьnъ tьnъdarьna, çaman çakşьzьna tьrtьktazьp kёskё ajdьzarьna, revoljutsija kereginiң sergegin tьnъdarьna, kommunistardьnъ karu turarьnъ syrekej tьnъdarьna partija la komsomoldьnъ, işmekci la kolhozьnъ kalьnъ ulustarьnъnъ kerekke tьnъ turuzarьnъ tьnъdarьna turuşkanьnъ ucunda 1931 ç. 3,4 prots, kёrө 1932-33 ç. ç. obl part konferentsijanyң vastra toozьna vodozo kijdirgeni 19 prots. cьgar ganь 12,2 prots. volьp çat.

АКК—РКІ izin tьnъdar, iş ederine volьzar kol salaa vererin kёptөdөр, partijanьnъ vastra clenderin taskadьp uyreder dep prezidium 4 katap çorьktar varьp kelgen, obl ККVKPниң part trojkozь 12 katap varьp kelgen, aparatan 30 katap, ol toodo prezidiumnъnъ clenderiniң barganь 12, AjmKK RKI predsdatelderiniң dokladtu barganь 10 volgon, onьnъ ystine çer çerindegi kicy aparatarga bicik kolsalazьn çetkil çetrange Obl KK RKI iştengen.

Ajm RKI iziniң aңьlu kolsalaazьn tьnъdarь kereginde, partija la vaşkaru çakьlta ke:ekterin

vydyrgeniñ kɵrɵgɵ sovettiñ el çonbñ, RKİniñ izi ne volbzar aktivtar tɵzɵp, tartbƣp alğan (1932 ç. aktiv 75 kizi volgon, 1933 ç. 130 kizi volo verdi. baza 2495 kizily 417 birikken iřty çerlerde aktiv tɵzɵgɵn, 1932 ç. deze 1434 kizily 218 birikken iřty çerlerde volgon. Olorbñ izin řinziler kɵrgeni 436). Çoktu la orto çatkandarbñ kolxozko birikkeni kɵptɵdi, kolxoztordo sovhozotordo iř ederi ondolbƣp xozjastvolobƣ tƣnbƣp kɵdirildi. Maldbñ kolhoz fermalarbñ toozb da tƣnbƣp tɵzɵlgeni de kɵptɵj verdi. Sotssektordbñ ař, salarb vastra iřtiñ toozb la 81,7 prots. çetre kɵptɵdi, ař tyzimi de kɵptɵdi. Kommunal turalarbñ, çoldbñ izi ne le ekonom sredstvozƣ varb la vudbƣp kaldb. Gosudarstvobñ apparadb tƣnbƣp kalbñ kalbka çuuktap kaldb, iř eder kerektiñ distsiplinazb (sicke karuuna turarb) tƣnbƣp, apparta eřty ulustañ, řoksbılardan, monblyu sajbƣkak vijbkekterden, çbƣbƣp yrelip vratkandardañ arulanbƣp aldb.

Bu kerekterge kořtoj konferentsija 'mñbñj tutaktardb temdekter çat:

1. Partija Bařkarudbñ turguskan çakbłtazbñ vudyrip turganbñ çetre řinziler kɵrbɵgɵnniñ usun kezik çerlerde kɵcɵrin, çarbm kɵcɵri toktodor keregide (Kan oozb Elikmonarda) çastra iřter vutken, naloktƣñ politikazbñ buskan, obñzƣ kezik çoktu, orton ɵrɵkɵlɵrgɵ ɵjinen

azra nalog salgan, kezik kulak örekölörgө çetpes nalog salgandar, altaj kolhoztorдың kezikterine kolhozсыларға, partizandарға çenilte berвеgen (Кош-Агаш, Улаган, Ојrot-Tura),

2. Partijаnъ arlap arulaарғына, veletengeni çakşь (Şevalino, Ојrot-Tura, Onos). Çe kezik ajmaktarda jacejkelerde belendeneteni öskө politika-xozjajstvонъnъ kompanijalarъ la Marks la Leninninъ yuredy taskadu izi le, ancadala kandidattardыnъ ortozыnda kolbolu ötrөгөн. Bu kerekterge koştoj partijаnъ arulaарғына belenderinde, vaza kandыjla kompanijalar ötkirerinde kezik APK Ajm KК la jacejkeler oorulu kerekter tavыларын ачыктар көрөгө yurenvej çat, arazыnda kezik kommunistardъ volog volbos kerekterge vurular, partijаnъnъ karuzыna turarlar-dы een çerge көптөdip çat.

3. Aparattъ 50 prots. korenizirovat, altaj-zirovat ederi syreen kerekty politik iş OK lo Obl KК kanca kanca katap vydirziu dep tur-gыskan postanovleniezi var da volzo, vaza natsional kadralar yuredip veleteer kerekterdi ezi-lep temdekтеgen de volzo, ol iş emdige çetre vyтpegen (Oblastыnъ organizatsijalarыnъnъ prots. 33 AKBK prots. 44).

4. Kizi ijip kol salaa vereri, ancadala көсөrin toktodor ajmaktarda (Ulagan, Кош-Агаш) çetkil emes.

5. Ajmaktыnъ KК RKI çurt sovetterдеgi RKI seksijазыnъnъ volъzaacь gruppanыnъ, кыjгъ tavыş

сыгарар посторынын izin çаныртыр өскөртөри ажда-
гы çok çеткил емес, ваза партија ла ваşкарунын
тургускан керектерин выдирip çатканын көрөгө
кerek, көrip токтодор комиссияны, ревизия ко-
миссияны ишмекчилерди, колхозтын улусын калың-
дара çеткил тартпаган. Оо коштой РКІ активтарын
çетре иштетпей турган (Кан-оозь ла Турасак).

6. Ајм КК РКІ кomsomoldын конфликт влaаş-
ту керек көрөг комиссия кол салаа берери ас
болгон.

7. Кол кучи ле çаткандардын, аңадала кол-
хозсылардын берген комьдалын Ајм КК РКІ
çакшь вuzулар ачыктар көрвөгөн, онын устине
Ајмактын çег вөлыгин колхозсыларын канайта
выдир турганын ајдарь çok коомој көргөн.

Оblastын 9 part конференциязы вu керектер-
ден көрө

ТУРГУЗЫР ÇАТ:

1 Иштиң өдip турган политик-хозжайствонун ком-
паниясындагы part совет иштиң екinci веşçылдык-
тын программанын клас çok çон cip cike выдерин
политбюронун 17 çуунган сыргарган сырекеј uc-
urlu тезис çар вicиги вьзу edip çат деп конферен-
ция Овл БСК(в)Р КК, ваза вastra partorganizats-
ияларь ол тезистарды, 17 çууннын тургусканын
уыредер тушта кандыј ла коммунист, комсомол
ишмекци, колхозсы, кол кучи ле çаткан 17 çуун-
нын тургусканын политика учурын, онь вистин
улус çаан СССР дин, ваза вистин облaста cip cike

vydyretenin çar çart bilip alzyn dep yureder kerek. Onyñ keginde partiya la gosudarstvonyñ temir ditsiplinazyn, revoljutsion çuucylyñ, kommunistardyñ sergegin, olordyñ, işke ozocyl voloryñ tñydar kerek. Ovlpart konferentsijada turgandardyñ sana taavyñ çañs, oodybas vuzu edip, kyun kajral çok çyziñ çyur eñdy vydinbester le tartzyr, orustyn ulu şovinizmazyl la, çer çerindegi natsionalizmazyla, çydyr vraatkan mondylu sayrkaktar la, unçkpas çepsineeciler le partijanyn general çoly, onyñ natsional politik çoly usun tartzar kerek.

2 Partijanyn arlar arlaunarknaveletenip turgan syreen kereky neme dep Ovl konferentsiya Ovl KÇ-la partorganizatsijalarga çakyr çat, vikeler arulanarynyñ edeten kereklerin mñajta veletezin: ne le işte kazyla kommunist ozocyl volzyn, ne le iş kazyla eñip turgan oblastag politik-xozjajstvonyñ kompanijalarynyñ izi tyrgen eñip vydyt turzyn, kolxoz sovhoztyñ tözep turgan xozjajstvo izin tñytsyn, iş aajlu vaştu ote ködirilip bytsin, kandj kerekterge çygyr turgan çygyr akcazyn, kandj la kommunistyn politik şyultezin ködirip tñydyrga edip çygarar turgan produktsiya çakş volzyn dep kandj la kommunistardyñ ortozynda Marks la Leninnyñ yuredyzi körimçily turganyn. Turgyzala keze sogyr tyzejten nemeler mñdyj: partijanyn sözün ugyr cicke volory emeş le

çавъзaza, partijanьң төs çольнаң емеş le кь-
za, natsional kerekke syreen çaan çetkerly orus-
тьң şovinizmazь тавьла, бурзуйдың кalgансь
artkan gruppirovkalarь (Zjavlitskijдың, Kumandin-
дың, Mixajlovтьң vaza öskөлөrdiң de birleşkeni).

3. Konferentsija Obl KК-la partorganizatsija-
larga mojnьna aьnzьn dep çakьp çat, ob-
lastьң icindegi çaan çөөzө tavar mal azraar ke-
rekter kanajta varьp turganьn şinzilep көrzin,
vaza at azrajtan tovar fermalar төzөjtөн kerek-
terin тыңьтсьn, maldь öskirip alar plandь vy-
dyrerge albadanzьn, mal kьştajtan kьştudь кө-
rimçily edip tutturzьn, mal brigadalaryньң izin
tөzөzin, koj-ecki, mal cocko төrөjtөнine belen-
denzin, mal balazьn өldirtpej koru'azьn, çaskь-
da, çajgьda, kyskide mal kydeten çerler сыgart-
сьn.

4. Obl KKRKI-ni, Ajm KК RKI vaza oblas-
тьң vastra çakarar organizatsijalu organizatsija-
lardь тындьj kerekterdi vudyrerge mojnьna
aьnzьn dep çakьp çat: apparatka altaj ulus
oturgьzьp korenizirovat ederin ucuna сыgaryp
vudyrzьn, oo çakşь degen mergencil kolhozсьlar
dь turgьzьp olordьң iş keregine volьzьp ajdьp
turzьn, nats kadrlardь çañzьnnaң da çuup, ve-
lender yureder işke de turganьn yureder, ke-
rek vicikti eki tilge iştep vudyrer.

5. Obl la ajm KК RKI eeci-teecij көrip ş-
ñzilezin dep çakьlta verip çat çaskь aş salaryna

onco sektorlor kanajta belendenip turganьнң la çaskь aş salarьнң kompanijazьна belen volьp turganьн көрөр, vaza aş salarьн plandap, yrenniң fondьн urьp belendeezin, azraldьн fondьн, iştejten, attardь belendeezin, çepselderdi, at çepselderin, onoң do өskөzin belendep turganьн көрөр. „Onco kolxoztordь volşeviktiң edip, kolxozcьlardь argalu edip alar“ degen lozungть vudyrer aajьна partijanьн vastra izin көndikrer kerek. Ol la tuzьnda kirelteni vaza aştьн tyzimin kolxozть cьн ylep turganьн көрөр kerek, kulakтьң ыlgazь çok yleerin өtkyurerlerdi, vaza acaptanarьн, ylejten aştьн fondьн yrej-tenderdi тың katulap turatanь kerek.

6. Gosudarstvоньң proizvodstvo lo gorod-torgo, көcөrin taştap turgan kolxoztorgo turalar ederge kreditke cьgargan akcanьн cьн cьgarьp tudarьн syrekej çaan kerek dep Obl KK RKI çantajьн yzik çok көrip turzьн, Oblzem upravleniezi, Oblzdrav Oblono Gorsovet, vaza өskө dö organizatsijalar ol akcanь өskө kerekke tutraj cьgьp turgan cьgьmdь kicinectedip, voьна turar vaanь vaşkarudьң turguskan ezizinen aзыra cьgarvazьн көrip turzьн.

7. Partija la vaşkaardьң turguskanь aajьна nalogтьң politikazьн cьн өtkirip turganьн, akca çuur kerekti, tovardь agь veri өtkirip cьlyştьp turganьн, kalьң ulustьң kereksiner tovarьнң planьн, sovet kolhoz sadudьң тыңp өзөrin, apparatka turgan ulustьң toozьн da ça-

Ын да тuziretenin вjудzet le kassаның oblas-tagь planın, revoljutsion zakondordь, natsional politikаны, ваşkarудың çakaruzьн тыткь edip emeş le buskandar la katu tartьssьн деп konferentsija çakьp çat.

8. Mondьlu saьrkaktanaryla nemeni соjip bulgar ederler le, apparattьң çьlvas neme kerekibezi le, onьzьн çakşь da, çeңil de edip, kolьş kol kyci le çatkandar çuuktadarь ucun tartьzudь тыңдар kereginde, komьdaldьң vjuozь syreen тың ucurlu, onьң Ovl la Ajm KK RKI, mojnьna альньp, komьdaldьң vjuozьньн izin тынаjta vьrzьн деп ijer kerek: ne le kol kycьterdin, ancadala kolhozьylardьң, natsional ulustardьң komьdal çargьzьь vaşkarudьң tьrguskan oьjinde volьp turzьн, onьzьь apparattьң izin çakşь edip ijer ulus apparattьң sozine de ukur volzьн деп edip ijer.

9. Çer çerindegi ucuzdenieler organizatsijalardьң izin køndiktrerge kerekterdi azndra temdekterp alzьн деп Ovl la Ajm KK RKI-ньң mojnьna salьp çat: Çurtsovettegi RKI sektsijazьna volьzaacьь gruppa, kandьj bir zavod to, ište, sovhozto, kolhozto, ancadala maldьң tovar fermazьnda temdek kьjgьь сыgatar postorgo, kerek көrip toktodor komissijaa kol salaa vererin тыңдарь, sovhoztordьң polit belikteri le, MTS-la Cuj-trak la, provsojustar la, oblast la ajmaktьң vicik сыgaraacьylarь la, kerek аль-

зыр сөстөзөри, ревизия комиссияларга едер изине
вользыр, калың иштиң тыңдары ла 17 партиуун-
ның 2 краевој җуупның 9 облпартконференция-
ның тургусканы җарлар җартагань азра калың
ишмекчилерди, колхозсыларды, җокту-ортоң ло кол
кыци ле җаткандарды не-ле ишке тартыр алар.

Nökör P'JANKOVTYŇ dokladъ aajınca oblastың IX-cъ partkonferentsijazyňny rezoljutsijazъ

Baştapкъ веş ғылдыкта ороон җуртувъs industrializatsija-la аш salарың тыңдыр, җенир алганъ, sotsialis малън къска өјгө көптөдө elbedip, өs-kyrer ажалгазың baştap берди.

Bu kerektiң aajınca BSK (B) Partijaňny 17-ci partkonferentsijazъ војылың сыргарган җөвинде mundыј zadaca turguskan: „Partija baştapкъ веş ғылдыкта аш keregin vudyrip алганъ сылар, мал kereginde екinci веş ғылдыкта SSR Sojuzka төs җанына vudyrip аларына kelişkedij edip, малдың yurin көптөдip, tovar produktsijazың җаандадыр аларга kerek“.

Oblastың төs хозјajstvozъ sotsialis малды тыңдар kereginde сыргарган җөпти vudyрeri usun tartъзыр, bu kereke udura karşulanaacy klass өštylerdiң-le, vaza оның volъšсызы оц lo „sol“ opporunistarlardyң udurlazyр турганъ la tartъзыр, trudovoj distsiplina la vaza sotsialis

çөөзөzi usun karuuna turarып өгө көдырип, Оjроттың partorganizatsijazы mal azraar kerek-tиң тыңдар kereginde BSK(в)Р ТК-le krajkomның direktivиn prakticeskiј иште vudymcily çenyler çenyр aldы:

a) vaštarkы veř çыldыкта oblas icinde mal azraar çaan sovhoztor төzөлгөн (2 „Mal azrajсы“, plemsovhoz, „çыlkы maldың“ vaza, koj azrajсы“ sovhoz, 6 Aң azraar sovhoz). Bu sovhoztor sotsialis çol aajыncа mal azraarынаң рекон- struksijazы „cike çоль“ volыp sovhoztorдың көр çаны sotsialis çольncа elbek mal azraar çozogып көrgyzip турь;

b) çoktu-la orto çatkandardың hozjajstvolогып kolhozko viriktirip (55 protsent) kolhoztorды organizatsionno-lo hozjajstvo çанынаң тыңтыканы- ның ыльтуунда kolhoz tovar fermalaryның тоозы көртеди: 1934 çыldың janvar аjдың 1-кы күnine бар volыp турган STF тоозы 189, ondo турган mal тоозы 36 973 тып çоон иј mal, viriktirgen mal- ga көрө vodozo, 90,8 protsent; KTF-ң тоозы 89, ondo турган mal тоозы 86,679 тып, emeze viriktirgen koj malga көрө 95,4 protsent. at fermalar тоозы 19, ondo турган mal тоозы 8.097 тып vaza C.T.F тоозы 29, ondo турган cocko maldың тоозы 1.929 тып, emeze viriktirgen coc- kogo көрө vodozo, 78, 6 protsent;

v) sotsialis malының тып тоозып соң volогы- ның ајalgазы vaza оның produktsijazы-la tovar

çань, uktu maldardьң var volьp turganь kereginde tözөлgezi salьldь; uј maldьң vastra тьп tooзьна uktu mal 3,3 protsent; koj malda 33,2 protsent volьp turь; çozoktu uktu mal azraar stantsijada, kolxoztordo turgan соң çakшь атлар, goskonjušnjada, çылкь maldьң sovhozto turgan uktu maldar, var volьp turgan uktu cocko öskyrer çerler, maldьң ugьп kьska өjde çaran-dьгьp тьңьдарьна viske çaan arga verip turь;

g) kolxoztordo mal aзыральп beleteeri vaza көdyrildi: 1933-34 çыldьң kьзьна beletep алган mal, aзыраль--өлөң 1552,420 tsentner, емеze bir çoon malga kelizip turganь орto salьp vodozo 14,5 tsentner, аштьң salамь la koozo aзырал 693,270 tsentner, емеze bir malga kelizip turganь 6,5 tsentner, bir çoon malga, vastra кату aзырал bir çoon malga kelizip turganь 21 tsentner. Silos salьnganь 203,690 tsentner, емеze bir malga kelizip turganь 4,5 tsentner;

d) 1933-34 çыlda kolxoztor malьп çылу kazaanga turguzarь vaza özyp turь. Bastra maldьң тьп tooзьнаң çылу kazaanga turguskan maldьң tooзь mundьj: uј maldь 42,5 protsent turguskan, vozularдь 87,2 protsent, koj maldь 17,9 protsent, cockonь 8,6 protsent çылкь maldь 3,4 protsent turguskan.

Ондьj çылгьp иштер висте var da volьp turgan volzo, көp sava аjunaktarda partorganizatsijalarдьң mal azraar kereginde izi ujan volьp, artьp tu-

гь. Bir kanca kolhoztorдо, vaza kolhoztorдың
tovar fermalarында, mal azraарып kereke vodo-
voj turar opportunis kыьктарь çogolbogon kere-
ginde, kezik kommunistarrevoljutsionny çань-
наң көскүг volорып uјandadyр тургань keregin-
de-klass өшtyler aldындагы-la aajьпса sotsialis
malьна arşamьk karşulanaacy kыьктарып çetirip
турь (mal сартыраып yskeni, subajга kалган,
ara salган, çаş maldың өlgөн protsenti çаан,
maldь сыгьтга сыгарьр тургань syrekej көр,
өlymi көр, өltyrip, uurdap, yrep arь veri сасыр
тургань onоң do өskөzi. Kezik kolhoztorдо fer-
malarda maldың aзыралып, çьlu kazaанып çetkil
beleter, maldың kijninen çyger ovezlickаны ço-
goltsьn, mal izinde turgандардың çалып tynejler,
tөлөр турарып, mal azraарып işteer kycti cikelep
turguzar degen partijanьң çакьltазып vudyрvej
турь, mal izinde işter турган brigadalarda aldын-
dagь-la aajьпса klass elementer kirip, çаан сөр-
төнір kалгань bildirip турь, mal izinde турган
brigadalарды, ferma vaşсыларып, ulam vazьна
selip турарь, mal izin vaşkarar işke yј ulusty
сыгарьр турарь tutap, kалган. Bu ajьылган tem-
dekter, munaçарь kezik kolhoztorдо-lo aјmak-
tarda mal тоозып çавьzadardaңda maat çok
volьр турь.

Partijanьң, eхinci veş çьldькта alvatь çongo
kerekty nemeni yc kattap көртөдөр edip turgus-
kan zadacазь, mal azraарып, тыңдарып некер tu-

рь, ol əzyp turgan promyšlennosko kereky sij-nemeni(tere,tyk onoң do əskə). İşmekci klasska kereky volьp turgan produktanь (et, sarçu, syt onoң do əskə): çetkil çetirer ucurlu. Bistiң ovlas-tьң təs hozjajstvozь mal volьp turganda, mal-dьң tьп toozьп көптөдip, onьң tovar çanьп əs-kyrip alvazavьs, пөкөр Stalinniң—kolhozсьlardьң argalu çadьпь kereginde lozungazьп, vydyrip volvoзьвьs. Ovlastьң IX-сь partkonferentsijazь temdekter turь, sotsialis maldь tьңьdarь usun tartьzar tartьzu Ojrotтьң partorganizatsijazьпң təs zadacazь, partijньj, sovet, çer-le kolhoz or-gandarьпң, kazь-la kommunistardьң iştegen iziniң aajьп gosudarstvogo verer molçularдь vydirgenineң-le, vaza mal əskyrer planьп, cek vydirgenineң көрө, vodop turar.

Konferentsija temdekter turь, etti, tykti, syt-ti kontraktovat, edip turar ep symeden, emdi kьjalta çogьna çetirip turarьna көсүp алгань. Ojrot çerine gosudarstvogo verer normanь ty-zirgeni, gosudarstvo çanьпаң mal azraar kere-gine çetirgen syrekej çaan volьş çetirip turganь (4 çьldьң turkunьna çurt hozjajstvogo bergeni 11.497.000 s a l k o v ., onьң 50 protsenti mal ke-regine) var volьp turgan mal azraar sovhoztor, kolhoz tovar fermalarь maldьң azьgalьп көптө-dip, çьlu kazaanga turguskanь—vu ajdьlgan temdekterdi сьндьк төзөp, өtkyrip turza, ovlas icinde maldьң toozьп tyrgen көптөдip, onьң

товарныј волорып елбедерине арга вольт турь. Малдың тоозын көптөдip, оның продуктсиязып елбедер керегинде, мундыј іштер темдектер выдирер:

I. Малдың тын тоозын көптөдөри керегинде

1934 ғыл сotsialis малды өскыріп, тыңдар керегинде ішти сраңај өскөртөриниң ғыль волор учурлу.

1934 ғылда ваstra секторлордо малдың тын тоозын өскыріп аларын, мунайда тургузар: уј малдың тоозын 28,873 тынга өскыrer, емеze өскөні 35,4 протсент, ғылкь малды 8 963 тынга—17,7 протсент, кой-ло еckини 49.661 тынга—35,6 протсент, cockонь 12.358 тынга—144,7 протсент, кроликть 606.033 тынга—600 протсент, адаруны 15.114 билеge—26,3 протсент.

Колхоз товар фермаларында: STF малып 10.850 тынга—29,9 протсент, ол оноң ене малдар 3.557 тын—22,1 протсент. ATF малып 5.133 тынга—65,3 протсент, ол оноң ене малдар 1.512 тын—52,1 протсент. KTF малып 29.710 тын—36,4 протсент, ол оноң ене койлор 13.379 тын—30 протсент. Cocko фермаларында 3.773 тын—202,6 протсент, ол оноң ене cocko 1.189 тын, өзөтөні 268,7 протсент.

Конференсия темдектер турь бу темдекте ген пландь выдирер ер арга вар, оның керегинде овлас иcинде озосыл колхозтордың çozokту

izi kergyzip turь („Iskra“, „Kuladь“, „Çolo“, „Çakanur“, „Ak-Anuj“, „Mergencil“, Arкыттың kommunазь, „Partizan“, „Poveda“ оноңдо өскө-
zi, өдөр çыlda ваstra çyzин мал уурин 1934 çы-
да көрылген планнаң артығынса выдырп алган.

„Proizvodstvenный plan, ol канса million
ulustың тыру practiceskij выдырп турган ке
regi. Bistiң proizvodstvenный plандь выдирер
argазь, ol тыру улустар. ol bis sler le, bistiң
işке куунзеп турганьвьвьс, bistiң çаңь аажьнса
işteerge velen турганьвьвьс, bistiң plan выдире-
rine çaltанвај турганьвьвьс“.

(Stalin).

Казь-ла ајмaktarga, çurt soveterge, kolhoz-
torgo, fermalarga, brigadalarga мал уурин көптө-
дөр kereginde тургузьр берген задачань выди-
rerine partorganizatsijalардың, komsomoldордың,
kolhozçылардың кycin төзөр аларга керек.

Et сыгаратлың çаап маşиназь волгон соcko
уурин elvederine, аңадала кичеер ачаарар учур-
лу. 1934 çыlda канса-ла вар вольр турган соcko-
лордь тuzаланганьна коштој 27 toolу, uktu соc-
ко азьрар ферма 26 uktu соcko азраар төс çер-
лер төзөөр. Бу ок çыlda соcko малдь ORS-та,
stolovьjlarda, vaza işmekciler-le kolhozçыlarda
өskyrerine вользар керек.

Кролик азраар керекти тыңдыр, kolhoztordo
kroликтың fermаларың төзөөр, vaza kolhozçылар-ла

таңпаңаң җаткандар војлорь алдынаң тuzаланарьна өскүрерин төзөр алар. 1934 җылда 108 крoликтың фермаларьн төзөр, ондо турар крoликтың тын тоозьн 682 940 тынга җетирер керекти тургузыр алар.

Крoлик фермалар аймактар саяьн мунайда төзөр: Ојрот-Тура аймагында—10, Еликманар аймагында—6. Сој аймагында—10, Турасак аймагында—10, Җавалин аймагында—15. Көксу-оозь аймагында—15, Оңудай аймагында—10, Улаган аймагында—15, Кан-оозь аймагында—15, ваза Кош-агаш аймагында—6.

Колхозтордо адару tudар керекти тыңдарьн, кереке водовой турганьн темдектер, ол колхоз производствотозынъң бир җаан кирелтely вөлыги вольтр, тырген өзүр тыңьына, nele аргазь вар вольтр тургань вар. Вар вольтр турган адару фермаларьн, тыңдыр оо кол салаа җетирерин көнүктирip, 1934 җылда оның устине 31 адару фермаларьн төзөөр, ондо турар адару vileзи 24.419, оноң 18.000 гамосныј колodого җеткедиј edip төзөр алар.

Partija-la ваҗкаруудың ијь җок вольтр турарьла җеңизip, ваstra колхозсыларда, војлорь алдынаң тuzаланар ијь җок колхозсыларды ијлу edip алар деп, тургускан задачазьн тырген выдирер керегинде, 1934 җылдың туркуньна ваstra oblas icinde ијь җок волуп турарьн җоголтыр аларь керекты деп турь. Уј җок вольтр турарьн җоголтыр аларьна, анcadала Кан-оозь, Ојрот-Тура, Сој,

Турасак, Көксу-оозь, Оңдај ајмктардың парт-
organizatsijalarып асаарь турь. Бу ајмктарда
ујь чок колхозсылардың тоозь көр, оның аајьпса
овкомның вјуроэьна-ла ајмктардың партијньј ко-
митетерине феврал ајдың 15 кунинең өткүгеј, бу
1934 чьлда ваstra овлас ісінде ујь чок вољьр
турарып чоғолтьр аларына четкидиј едип, возу-
лар контрактар садьр аларып өткүрзин деп, чакьлта
верер.

Бу кереке коштој колхозсылар војлогь алды-
наң тuzаланарына сокколу, койлу, кролиktу, такаалу
вољьн деп кичеенер.

II. Малдың угун чарандьрып, тын тоозь- ның соң вологь усун тартьзарь

Малдың тын тоозьн өскүрп алганына коштој,
m a l d ың угун чарандьрар керекти, сьндык сике
тургузыр, оның тын тоозьның соң вологь-ла, ваза
продукtsija чанып көдүрери овлас ісінде вар во-
љьр турган уktу малдар-ла ваза угун чарандьр-
ган малдар азыра, оның угун чарандьрар іш өткү-
рери, чаан учурлу керек вољьр турь.

Конферентсija темдектер турь, вар вољьр чуур
алган соң вијик u k t u малдар (уј малда 3,3
protsent, кой малдың тын тоозьнда 32,2 protsent,
вар вољьр турган уktу чьлкь малдар, соккolor
оноң дө өскези вар в о л ь р турган малдарды,
ваstrазьн сьндык тuzаланза, малдың угун чаран-
дырар ішти сикелеп, тургузыр. алза—малдың угун

çarandығыр тын тоозь соң волонь, оның продукт-
сийазьн ғылғыр теуыле кәдыгерине сырекей арга
вольт турь.

Малдың уgun çарандығар іш-ле, ваза малдың
соң волонь çарандығар іш, çартың воіъның ук
малың уктандығыр çарандығарь-ла, планда көс-
төлгөн сementал, меринос укту кucалар, англи-
скій укту çорукту аттар, çаан выдылу ак англи-
скій цокolor азыга өдөр учулу.

Çер керегиниң-ле колхоз органдарь (фермалар,
колхозтор, ајм. çер вақаруузы, облзу) казы-ла
колхозтордо, çурт-советтерде, ајмактарда, областа
укту-ла, ваза укталған малдардың тоозьн аларың
төзөр, ваза о н о ј д о ок уктандыған малдар-
дың соң вольт өскерилип турғанна уyreнери
(peskezi, sytty volгонь, продуктсийазь оноң, до
өскөзин) керекты деп темдектер турь.

Емдиги келер мал сартығар кампаніяга улај,
феврал ајдың 1-кь куниннең орој емес, мал сар-
тығар кампаніяның планын тургузыр, оо канса-ла
бар укту, уgun çарандыған малдарды, соң вијик
ејғыларды, вукаларды, кucаларды онсозын тузала-
нарың көрип оны сырекей кичеemel көрыге, азырал-
га тургузыр салзын, искусственныј аајынса мал
урен д е г планын тургузыр, оо ваstra бар волгон
укту малды тuzалапыр кандыј да волзо, çаан
туза бергедіј едип тургузыр алзын.

Малдың уgun çарандығар керек, карууна турар
керек вольт совхозтордың мојпында турь, олоғ

војњың хозјайствоында мәі уgun җарандылар керекти, сындык сике төзөр алганна коштој, колхозторго практисескиј воһы җетирер учурлу: мал уgun җарандылар ишти сындык сике төзөерине, укту малдарды мал сартырагына верери, колхозторго укту малдар садары оһоң өскө, воһы җетирери.

Уј малдың уғын җарандыларың төзөр аларына - 1 а мал уgun җарандылар ишке племстансия сурекеј җаан учурлу волорго керекты, җе, оһың иштеп турган изиниң ајалгазы сотсialis малың керектеп турганы өзүп турганына сраңај җедикпес тутакту воһр җат. БСК(В) Партија Овкомыңың вјуроына җакылта верер, племстансияның (укту мал өскүрер стансия) изин сраңај өскөртип, ол мал азыар, тыңдар иштиң ваstra сурактарың, Ојрот җериниң җадың җурумине җериниң аагына көрө темдектеп турарда, укту мал азыар, оһы таркадар җер едип, кубультып алзың, колхозтордо мал уғын җарандылар керекти төзөзин, Қош-Агаш аймагында ла ваза племстансияның војында уј-ла сарыкты укташтылар сенемел иш өткүрзин деп тургузып алзың. Племстансияда укту мал җок воһр (сенталдар) турганың темдектеп, 1934 җылда племеной стансияга канца ла керекты укту малдар җетирер.

Уј малдың уғын җарандыларына, сындык сике төзөр алган иш, 1934 җылда уј малды 39,6 протсентке уғын җарандылар верер учурлу. Бу кереке җава емдиги келер еки җылдың туркунь-

na kazь la ajmaktarda birden çavьs emes edip, plemstantsija tözöp alarьn turguzьp alarga kerek, ol plem stantsija la çava uktu mal öskyrer tözьmьdy çeri volor ucurlu.

Bar volьp turgan uktu kojlorдьн şьltuuzьnda koj maldьн ugьn çarandьrар iş, iskusstven-nyj aajьnca yrendeer işti cike tuzalangalь azьra 1937 çьlda vastra kojlorдьн tьn toozьnda uktu kojlorдьн tьn toozьn 65,3 prorsentke kөdyrer ucurlu. Uktu kojlorдь öskyrer tös çerin tözöp alar kereginde 1934 çьlda vastra oblasta eki ferma tözöp, ondo 200-ң merinos uktu kojlor turguzar.

Çьлкь maldьн ugьn çarandьrар kerek (1928 çьldaң veri ekelgen uktu ajgьrлар var da volzo) vistiң izivistiң sraңaj artьp kalgan vөlygi volьp turь, maldьн ugьn çarandьrар kereginde kandьj işter өtkөн, onьң toozьn алгань çok. Janvar la fevral ajдьн turkunьna vastra var volьp turgan uktu maldardьн ugьn çarandьrgan çьлкь maldardьн toozьn alьp, raspattizatsija өtkyrer, oo ulaj kьska өjdiң turkunьna çьлкь maldьн ugьn çarandьrар prakticeskij kereker temdekter alar. BSK(в) Partija Ovkomь vьjuozьna çьлкь mal azьraar sovhoztordьн-la kolhoztordo çьлкь mal fermalarьnьң izin vaşka aңьlar көrөлө, onьң izin көrymçily turguzьp, emdigl keler bir, eki çьldьң turkunьna çьлкь maldьн toozьn көptөdip, соң, çakşь uktu çьлкь mal

azraar çozoktu izin kergyskedij edip, turguzьp alьn.

III. Proizvodstvo stroitelstvoьnьnъ zadacazь kereginde

Kөсүр çyрeri-le çarьm көсүшty çadьnaç ça-
ңьs çergè tokunar çadarьna көckөni, vaza aьj-
dagь eelengen keberdeç emdi çaan vyduyly
sotsialis malьn сьндьk cike aьrap tudarьna
çьlu kazaan, vozu kazaandarьn, koşar, konjuşnja-
lar vaza socko kazaanьn ederi syrekej çaan usu
rlu volьp turь.

Bar volьp turgan 1017 maldьnъ kazaanь (269
çьlu kazaan, vaza 748 keliştire etken kazaan)
vastra maldьnъ 64 protsentin çьlu kazaanga tur-
guzьp alьn, vi kazaandarь çakşь tudьp mal-
dьnъ kijninen çyрerin, сьндьk cike turguzьp alь-
nъ maldь сьндьk cike aьrapьna көсүрүp alarь
vir kanca çeңil volьp turь. Çe, andьjda volzo,
Ojrot çeriniç çadьn çyrymi aajьnca vastra tur-
gan çьlkь maldьnъ тьп тоозьnaç 15,011 тьп çьlkь,
emeze 29,9 protsentь, 76,536 тьп koj ecki,
emeze vastra koj eckiniç тьп тоозьna—68,8
protsent, 18,025 тьп uь mal, emeze vastra uь
maldьnъ тьп тоозьna—18,1 protsent, kьştu çerge
kьştap turь, vi maldь өltyrvej korьp. тьп тоо-
зь i өskyrip alatanь, kьştьnъ turgan aajьnaç volьp
turь (çaan kar, tozon).

Konferentsija temdekter turь, maldь aьjьgь

аајъпса tudur азьгаарън çок edip аларъла kolxoztordo, proizvodstvenъj çылу kazaandar edip varандьгар. Бу kereke çава 1934 çылдың proizvodstvo stroitelstvozънъң planън, munajda çөртөө: vastra ediletени 399 kazaan, onоң çetire edilbegen kazaandardъ çetire ederi 97, çаңьдаң ederi 302 kazaan. Baška vaška çyzинderи: çулу kazaan çetire ederi 51, çаңьдаң ederi 109, vozu kazaanън çetire ederi 25, çаңьдаң ederi 84, koşар çetire ederi 9, çаңьдаң ederi 24, cоcко kazaanън çetire ederi 1, çаңьдаң ederi 23, konjuşни çetire ederi 11, çаңьдаң ederi 62. 1934 çылда sovhoztordo kolhoztordo, tovar fermalarda vastra malga mal төрөөг ваška аңьлу çerler edip alar. Sovhoztordo, kolhoztordo vastra maldъ çылу kazaanga turguzar иш өtkyrip, partijнъj, sovet, çer kereginиң-le kolhoz organdarъ 1934 çылда казь la kolhozcъ, војь алдынаң tuzalanar malъна çылу kazaandar edip алзын деп turguzър alar ucurlu.

Iteer иштиң elbegи le vaza өtkөн çылдагы tutaktardъ vodop, munaң arъ mundъj иштер өtkyрерге керекty:

1. Казь la sovhoztordo, kolhoztordo çurt хозjajstvonъң proizvodstvo stroitelstvozънъң planън çуузыр, кандъj-la çyzин ишке vydirer өjin аңьлар, turguzър alar (агаş beletteeri, tartаръ, çос beleteeri, өskөдө çyzинды materialдар beleteeri) Bastra stroitelstvogo beletener ишти: агаş beletep

tartarına janvar-la mart ajda vozodır salar, stroitelstvo deze 1934 ıyldın 1-kı oktjabriga-vozodır salar.

2. urt xozjajstvo stroitelstvoıın izini aan volır turganına kere, ebir yldın turkunına-stroitelstvodo iteer brigada tızee, bu brigada larga iti yzik ogına iter turar edip, velyer berer. Stroitelstvo brigadadında iter turan kizini eске ike sygarır turarın toktodor. azy birde kolhoztorđın iteer kyci, kandıj bir urt-xozjajstvo izine sygarır turar.

3. Ancadala aarır azyıgı ylu kazaandardı syndık cike tuzalanarına syrekej kiceerge kereky, onıın icin akı azar alar (kormuıka azarar jasel, icin velyuri arutar, ylular, icin em le arutar turar onon do eске).

4. urt-xozjajstvoıın proizvodstvo stroitelstvozyn konyktirgenine koıtoj,(ancadala deremneleper turgan rajondordo kolhozcyılar-la sovhoz imekcilerinini adatan myıca, jasıja, vicik kıcyırar tura, kola onon do eске turalar eder itiı soıdop turgarın ogolır alarga kerek.

BSK(B) Partijanın Ovkotı vıurozına aylar mundıj suraktar kerezin dep akylta berer:

a) sovhoztordo proizvodstvo lo vaza adar turalar stroitelstvozynın kereklerin kerezin;

b) adar turalar ederini kereklerin sokımdap temdekter, ancadala deremnege birigip,

tokьnar turgan çerlerde ediletен kazaandar-
дың, turalардың аајын көрзин;

v) kolhozсыларда (ancadala deremnege көсүр
turgan) stroitelstvoның керекty nemeleri-le, ва-
за оны tartar çerpselder çedişpej turgанын тем-
дектер, sadu eder stroitelstvo organizatsija-
ларына çакылта верер, кандыј la керекty nemelerdi,
канса керек тоозын выдире promkooperatsijalar
војының өјинде четирзин, канса керекty вољр
turgan nemeniң тоозынаң көрө, оны веleter
plan темдектер алзын, (ços, плаха, өскө дө
neme) vaza onojdo-ok neme tartar çerpselder
veletezin (çanak, авра, хомут, армаксы өскө-
дө neme).

IV. Mal азыралын төзөр аларының кереги

Малдың kazaанын çылular edip алганы, mal
азыралының төзөлгөзин çазар, төзөр албаганса,
malды сындык сике азыраарын төзөр албаганса,
mal азыраарын азыгь аајынса eeler турарын
çogoltыр volvos, оның kereginde ovlas icin-
de partorganizatsiyanың алдында turgan çаан
zadacazy mal азыралының төзөлгөзин төзөр
алар вољр çат, бу керекty выдирip албаганса
malды kydir азыраарын, malды kydir азырагань,
mal өзүmine çаан сыгым четирip тыл тоозын
көртөдip аларына аршамьк вољр турарын çо-
goltыр volvos.

Mal азыралын көптөдөрiniң төзөр алар prak-

ticeskij kerekeri volьp, mundьj kereker turar ucurlu:

1. Өлөң кезер çerlerdi vastrazьn tuzalanarь, bastra oblas icinde kolxoztordo aзыralдь silos-top iş өtkyureri-le, baza mašina la өлөң кезерине çer elbedip alar kereginde sastar kurgadьp, agaş tazьn arutap iş өtkyureri, ancadala natsional ajmaktarda.

Mart ajdьң 1-кь kynineң өтрөj, kazь la ajmaktarda, kolxoztordo mal aзыральн çerkil veleteer plan temdekter alar (өлөң кезер plan, silos-salar, texniceskij kultura kerekerin тыңдар plan, sastar kurgadar agaş taş arutaar plan, өлөң korneplod cacar, kandьj-la çyzin aзыraldar çerkil tartar plan) turguzar.

Mal aзырал төзөлгөzin төзөр аларьна, ancadala kiceep, ачаарar ajmaktar: Ulagan, Koş-Agaş Oңьdaj, Kan-Oozь. 1934-35 çьldarda Cuj-la Kuraj çalaңdarьnda sas çerlerdi kurgadar agaş taş arutaar, sugat cьgarar iş өtkyurerin kerekter, bu ajmaktarda sas kurgadar, agaştaş arutaar, plandardь vudyurerin vaštaar, bu kereke kolxoztor icinde var volьp turgan kycи tuzalanar.

2 Partorganizatsijalardь, mal azraar xozjajstvolorдь çer izin işteer xozjajstvogo көcyrip turar degen çastьra işterdi turguzala cьньпca tyzep alar. Aş salar çerlerdi kazь la ajmaktarda kolxoztordo kulturala kanajda solьgan oнь

kөрөр, мал азырал кultura салаазып көдырер. 1934
çыда мал азраар колхозтордо, мал азыралып çы
тоозына өскөртип, солыр турарып өткыrer.

3. Мал азраары çурт хозжайство изинде сра-
ңај кыс вөлык иш вольр тургань керегинде,
мал азраар хозжайствоньң изин механизация азыра
çенилтип албаганча, тургузыр вольвос, оның
керегинде машина сенокосныј станцияның изин
кувультыр, оны тракторлу, атла тартар çепсөдү
едип, ол çер изине база турузыр тургадыј едип
неке керекты машина ла çепсөп алар (салдалар, аш
арутаар машиналар, аш сасар машина, тырмууш,
аш согор машина аш кезер машина оноң до
өскөзи) база аңадала мал изине керекты маши-
налар (төңөзөк кезер çер тызедер машиналар,
өлөң савар машиналар, тырмууштар, кургаткыш-тар
клевөр базар, салам кезер, змых оодор, silos-
ко өлөң, салам кертер машиналар, оноң до өскө).

4. Малдың азыралып çеткил веелетер албаганьп
темдектер, мундыј керектер выдирер:

а) азырал вөзор, тозоң вольгодыј вользо, ма
азраарына өлөңнөң страховој касанда сирилвел
сасылвас фонд вөлып салар;

в) мал кыдер çерлерди сындык сике тuzalas
нарь керегинде иштер өткырип, ондо taskak каза-
андар, мал турар çерлерде taskak çазаары, çаш-
малды воос веени, иштеер атты, çаңь төрөгөн ве-
ени такыр азырап турарына азырал веелетер, оны
тартыр алар;

v) maldь сьндьк сике азырап мал азыралып северлер, корьр аларь, воос велерге, чаң төгө-гөн велерди, чаş maldь такьр азыраарьна, çaskь işke турар attaidь азраарьна аңлы фонд азырал төзөөр, maldь аажлу ваşту азыраарь вазьлык төзөр, ол азыралды северлер, азраарьнды карууна турар кизи сьгарар.

V. Maldьң tovar çaпын көдирер zadaca

Mal azraar iştin bir tutaktu çeri maldьң соң volогь; bir kanca artьр тургань volьр çat: maldьң kijnineң çyrir тургань ujan, азырап турарьн ujan төзөр алган, maldьң produktazь-la tovar çaпы çавьс. Konferentsija vastra partorganizatsijalardьң, komsomoldьң sovet-kolhoz organdarьн, maldьң produktazьн, tovarьн көдирер işti тыңьсын деп ачаартьр турь.

Опың kereginde.

1 Partorganizatsijalardьң izin tазььнаң өгө өскөртип, kommunistar kolhozсылар-la kozo вожь-нды kynneң kyнге işteer prakticeskij izinde ujdьң sydin көптөдөри, kolhozтордо, fermada maldь сьндьк сике азыраарь la vaza опың kijni-нең çyрerin төзөр аларь, çakşь uktu maldьdardьң vozularьнды тоозьн альр, опың kijni-нең çyрeri, aru cek tudарь, азраарьн sраңaj ваşka аңлы edip тургузыр алар ucurlu.

2. Syt zavodторьнды izin оңojдо өскөртип ondogь işteп турган işciler tam vазьна fer-

malarda iştep, ujdıñ sydin kedyrip algady edip alzyn. Syt zavodında iştep turgan komunistar syt produktsijazyn kedyreri ucun tartızyp 1934 çylda syt zavodtoğ proizvodstvo izin uzyk çogyna işteer edip, ony işti vojnyñ ejinde vaštaarına veleter alzyn, (syt zavodtoğın remonttoğ vudire ederi, öskertip çazaar, taş veleter alar, kandyj-la kereky nemelerin veleter alar).

Sarçu—kombinataryn ederine veletener işti turguza-la vaştar (Oñdajda, Kan-Oozında, Ojmondo, Məjmada) baza Şavalin-la Ыныргының mexanizirovat ediler zavodtoğ izin, vьštak-la (сыр), baza çon albataa kerektu, produkt, eder tsexter ederin, kajmak völykterin toş salara sarçu korulaar onoy do öskö çerler ederin-1934 çyldıñ vaştarкь oktjavrga vozotkody edip turguzyp alar:

Konferentsija, BSK(в) P ovkomь vjurozyna çakьp turь: a) 1934 çylda syt zavodtoğın la kajmak völykterin kazь la fermalarga var volgodyj edip turguzyp alzyn, kazь la fermalarga kereky syt maşınanyñ çepselderi, turalary var edip turguzyp alar; b) sovhoztordo syt zavodın, emezekajmak völygin etirer suraktь—şyyşsin; v) kustarno-promьşlenyj predprijatijalar izin öskertip, çarandьrьp alar kerekerdi cokumdap, teme dekter alar.

VI. Kadr kereginde

Mal azraar işte (sovhoztordo, kolhoztordın tovar fermalarında) kadrlardıń turgan aajь srađaj җedikpes volьp, onьц izinde tokьнавај turarь var volьp turganь kereǵinde, mundьj керектер выдирер:

1. Ҙы ваьталганьнаң агь mal kereginiң кандь-la izine turar (konjuxtar, uј saacьlar, vozu azracьlar, koj kydeciler, pastuxtar onon do eskө) elbek ulus beleteer kurstar өtkyrip, ol kurstarga kazь-la kolhoz tovar fermalarynaң va-za sovhoztordoң ulustar tarьp algadyj edip turguzьp alar.

Kadrlardy tokunatpaj, ulam vazьna selip turarь srađaj көp volьp turganь kereginde, mu-naң агь olordь җаңьs işke eki җылдаң җавьs turvas edip, vekter alarьн җарадыp turь.

2. Sovhoztordo kadr beleteer kereginde kerecti kiceep, aҗaarьp, ancadala җurt војьньң төрөл alvatьзьнаң beleter alarьн kiceep. 1934 җыл-da sovhoz işmekcilerin, җurt војьньң төрөл ulustarьнаң 70 protsentke җетирер, sovhoz işmekcizine ең artьk kolhozcьlardan, ancadala komsomoldordoң organizatsionньj aajьnca җуup alar, olordьң ortozьna sovhoz malьньң tehnikazьn kolgo alar kereginde, olordьң kulturньj җадып җyrymin көдыrip, тыңьdar kereginde iş өtkyrer. Bu kadrlardy sovhozto uzagyна işteerine vek-

ter alar kereginde, olordyň ujlu, ook maldy waza ogorod azyn salar çerly edip alar. Sovhoztordo bar wolyr turgan, tazykan spetsialister bar wolyr turgan mal iziniň kandyj-la kerekty çerselderi, çaan wudyly sotsialis mal azraagyňyň çakşy çozoktu işteri, sovhoztor aldyna çaňys-la sovhoztordyň woýna emes, çе kolhoztorgo waza kolhoztyň towar fermalaryna kadr weleter wererine zadaca turguzaryna, syrekej çaramyktu wolyr turly.

BSK(В) Partija Owkomy wjurozyna wu syrgan çerti wudireri aajynca çart kerekter temdektep alzyn dep çakylta werer.

3. 1934 çyldyň turkunya kazy-la 2-3 refmanyň ortozynda zootexnik spetsialis bar wolyzyp dep turguzyp alar. Wu kereke ulaj zootexnikumnyň izin öskörtip, ol kyska öjdiň turkunya tere alwatyňyň woýnaç tyň tazykan spetsialis ulus berip turzyn dep turguzyp alar.

Oo ulaj Sovet sojuztyň ortodo çaan yredyuly şkoldoryna ulustar ijerin köptedip tyňdar, çurt hozjajstwonnyň ortodo çaan şkoldoryna kanca kerek wolyr turganyna kadrlar çedişpej turgany kereke wodor, 1934 çylda çurt hozjajstwonnyň çaan yredyuly şkoldoryna weleter kurstar asyp, oo 25-30 kiziden yuredip turar, oo kolhoz izin waşkaryp turgan aktivtardan-la, waza sovpartşkoldo turgandardan sygaryp alar, ol kursty

yurenip vozojlo mal kereginin çaan yureduyly şkoldorına ijlgedij edip turguzıp alar.

4. Sovhoztor-le kolhoztorдың vaşkaru izinde turgan kadrlarдың yureduyzi srañaj ujan, kultur-nyj çadyñ çyrymı çavys volgonyn kereke vodop, kolhoz kadrlarдың veleteer 6 ajдың kursyn eskertip, 2 çyldyñ çurt hozjajstvo şkolı edip kuvultıp, onyñ aldına natsional kolhoztorgo tyn yurengen kadrlar veleteer zadaca turguzar (kolhoz tyn predseatelderi, fermalardyn vaşçyların). Kolhoztorдың cot izine turar işçiler veleteerine añly kurs tözöer.

5. Kolhoz maldyn texnikazyn kolgo tudar kereginde janvar ajдың icinde vastra sovhoztor, kolhoztor, fermalarda mal azraar kerekty çaan texnikazyn kolgo alarınnyñ kruzoktorın tözöer, bu kerekty mal izinin practiceskij çakyltazyna kolvoozyndu edip alar.

Texniceskij minimum turgussyn, ony kazyla kommunistar, çurt hozjajstvodogı işçiler kbjalta çogyna kyska öjdiñ turkunyña yurenip alzyn dep, ovkomnyñ vjutozyna çakylta verer.

VII. Maldyn oogularyla çenizeri

Bar volıp turgan maldyn çuğyş oogulary (sar, ospa, sibir-jazva, kandylja çyzin maldardyn kyscañ oogulary) çyl toozyna sotsialis maldyn özumine syrekej çaan syğm edip tur. 1934 çylda vastra oblas icinde maldyn çuğyş oogu-

lağın cek çogoltıp . alarına zadaca turguzar, onıñ kereginde vastra maldardı şindep keriip, ancadala mal oorusı turgan ajmaktardı şindep keriip, mal kyder vaza ajıl çuugında çerlerdi arutaar, elgen maldıñ sœegin salar çerlerdi aajlu vaştı edip, ancadala maldıñ çugıñ oorusı ları var çerlerde malga ospo saların otkyret. Bir çapnañ kolhozcyar ortozında ancadala eñ ozo kolhoz aktivtarın mal emcizi izi çapnañ la vaza tehniceskij yuredyuni bilbezini çok edip alarına işter otkyret.

BSK(В) Partija Ovkomy Ovjuzozna mundıj suraktar kœzini dep çakylta berer: vastra oblas icinde mal emdeer iştin aajın, mal emdeer uc-rezdenijelerdi elbedrin, mal emdeer çañ stroitelstvolor etireri: laboratorija, dezokamer, maldı çugıñ oorusı korulaar punktı, onon do otkœ. Ojrot-Tura gorodında vetsanprom tœzœer kerekti çaldırtıp, vastra oblas icinde mal emdeer kerekti cındık cike turguzıp, ancadala sovhoztor do kolhoztor do vaza kolhozın tovar fermalarında turguzıp alızın.

VIII. Sovhoztor

Mal azraar kereginde turguskan zadacanı bydyrip onı tıñdar kereginde, maldı azyjıgı aajınca tudarın çogoltıp alar kereginde syrekej çaan karuuna turar kerek mal azraar sovhoztorın aldında turup çat, olor sotsialis çolınca

mal azraar işti öskertip alarъның сьндык cike çolъ volъp çat. Oblas icinde sovhoztorъ төzөлip, vaştanar izin ödyp aldъ, emdigi keler çыlda çaan elbek sotsialis mal azraarъның çozoktu izin көrgyzip turъ. Sovxzztordъ hozjajstvo lo politiceskij çaьнаң тыңдар kereginde төzөлгөн politotdelder syrekej çaan ucurlu voldъ. Sovhoztorго kol salaa çetirerin syrekej тыңдыр, politotdelderge tam vazьna volъş çetirip, onъ azьra kьska өjdiң turkуньна sovhoztorдъ ozosыл çerge сыгаръp alarьнда, maldың yurin көптөdip alarьнда, çaan vudyly elbek mal azraarьна, kanajda төzөerine çozoktu izin көrgyzer ucurlu.

Sovhoztorдың prakticeskij izinde, ancadala kiceep, mundыj suraktarga açaarar ucurlu: subajga mal artъp turarъ-la çeңizeri, çaş maldar-la vaza çaan maldardың өlymin çogoltorъ, maldың kijnineң çyreri-le, onъ сьндык cike azraar kerekti төzөp alarъ, sovhoztorдо maldың tovar çaьнп көdyreri.

Politotdelderdi-le APK-дъ, işteer kycti sovhoztorдо vekter, işmekci kadrlardъ төrөл albatьдаң çuup, olorgo vojlorъ aldынаң tuzalanar ujlu, oок maldy, çadar turalu, vaza vojlorъ aldынаң tuzalanar ogorod salar çer vөлyp volъştar çerirerine açaartъp turъ.

BSK(в) Partija Ovkomъ vьuroзьна, aң tudar hozjajstvolordъ төzөer kerekti сьндык cike tur-

бузыр, аң tudar sovhoztordь klass ɵstylerden karşulanaaсь elementerden arutar, vařkaru kadrlarьn тыңысын, kolhozсылардаң җаңь кадрлар веleteer kerekti turguzьr alзын деп җакылта берер.

Аң азгаар sovhoztordь тыңдыр, оның товар җаңьн көдырип, аң tudar kerekti sovhoztordo, ancadala аңсылардың artelin-de elbedip, бу kereke аңсь kolhozсылардың җозокту izintuzalanзын.

IX. Kolhoztor-lo kolhoz tovar fermalaryna kol salaa җetireri

Konferentsija, kolhoz ɵзыminiң artel vydyminde җаан tovar verip turgan, mal azgaарьnda elber, көnygip kalgan keber-kolhoztordьн tovar fermalaryna organizatsiono-lo hozjajstvo җаңьnan тыңьдарьна volşevik tevyuly iřter ɵtkyrzin деп neker turь.

Fermalar mal ɵзыminiң planьn vydyrer kereginde turguzьlgan kereкterdi vydirerine (malдь 100 protsentke сартьрагь, subajga mal artьr turарьн, ɵlyp turарьн, җogoltьr, җьlu kazaganga turguzьr аларьн, iřteer kycti сьндык cike turguzьr аларь, sotsialis mɵrɵj-lɵ mergendy iřti тыңьдарь, ferma malьннң produktsijazьnla tovar җаңьн көдырeri) kereginde iřti turguzьr alзын.

Konferentsija, kazь-la APK-ң jacejkalarдаң fermalarga kynneң kynge kol salaa җetirzin, kolhoz ferma, җurt sovet, ajmak icinde maldьн ка-

najda ɵzyp turganьnьң cike toozьn alarьn turguzьp alzьn, maldь yrep, korodьp turarь la kuyp kajralь җok tartьssьn, ferma malda cьgьmга җaңьs-la gosudarstvo molҗuzьn vudyrip, mal ɵkyrerine җɵptɵgɵn plandь vudyrize cьgьmга cьgarьp turzьn dep neker turь.

BSK(в)Р Овкомьна җакьлта берер, BSK(в)Р krajkomньң turguskat normazьnaң ɵdyp turgan maldu fermalardь vaҗka, vaҗka edip vɵlyur suraktь kɵrzin, fermalarda mal izine turar brigadalardь cьndьk cike tɵzɵp alarьn kɵrip, brigadada 30-45 kiziden ɵtrɵj turgadьj edip, turguzьp alzьn, mal izinde turgandardьң iҗ vudyrer normazьn katar kɵrɵlɵ, mal izinde turgan pastuxtardьң, uј saacьlardьң trud kyniniң vaazь kandyda volzo, vijik volzьn dep turguzьp alzьn.

җurt xozjajstvonьң artelin le baza onьң tovar fermazьn tьңdьp, ol kolhoz ɵzyminiң җaan keveri volьp turganь aajьnca, ozocьl volgon rajondordo kolhoz ɵzymin keverin, artьp kalgan rajondorgo teңdep, onьң kazь-la ajmaktardьң, ɵzɵktɵrdiң aajьn vilbeј kɵcyrip turarь-la tartьzьp turar.

Bastra oblas icinde natsional kolhozordьң aajьn vodop (as izin tort iҗtevej, emeze iҗtezede, җe җetkil emes, kolhozcьlardь attu edip alar kerekti vodop, olordьң xozjajstvozьnьң җadьң җyrymi-le ancadala aң aңdaar vudyly volьp turganьn vodop) җurt xozaateldiң ustavьn, mun-

дѣј өскөртү едер: „Көсип çадар-ла çарым көсүш-
ты мал азраар колхозтордѣң колхозсыларь војлогъ
алдынаң тuzаланар 1-2 attu, 2-4 ujlu, кансada
kirezi volzo, ook малду (koj, ecki, socko, takaa)
volzьп деп прava берер.

Partijнѣ, sovet, vaza çer-le kolhoz organda-
гьп kezедip salar, kolhozсылардѣң војлогъ алды-
наң тuzаланар мальп көптөдөри kolhoz мальп
тыңыткапъ азыра, kolhozсыларды мал ла (koj-la, vo-
zu-la, kulun-la, uj-la att-la) kolhoz tovar fer-
malarьпың, бириктирген малдың соң volогъ kere-
ginde çozoktu izin көргyzip, vudyrgeni usьп,
malдың kijnineң çyрeri-le, оны кiceер азырга-
пъ, kolhoz мальп өскyрeri usьп, ең artьк турuш-
капъ usьп, сьј берip турарь азыра volогъ ucьрлу.

BSK(в) Partija овкомьна кандѣј kolhozтор-
го ustavy өскөртөт, оны тоозьп альр, ви сьгар-
ган çөпти prakticeskij канайда өtkyрer çольп
temdekтер алзып деп, çакылта берер.

Овластьң 45 protsent алvатызь kolhozторго
бирикlegenin көрyп, çurtхозartel-le коштој прои-
zodstvogo бириккен кеверлер (Toz, Toz, аңсылар-
дың artelderi оноң до өскө) elбек volогъ ucьр-
лу деп, konferentsija vodop çat. Ол çон алvа-
тынь kolhoz өзymine бириктrepine велетер, syрекеј
çаан иш өtkyрip çat, оо ulaj çurt хозјajstvоньң
bir kezек çаан izin бириктирip алганьпың temde-
gi-le kolhoz proizvodstvo iziniң тuzалуун алды-
наң çatкандарга көргyzip турь.

Konferentsija vastra oblas icinde tal ortogo araj çetpes, aldьnaң çatkandardьң mal azraar keregin kereke vodovoj turganьн temdekter turь. Kontraktovat edip turar ep symeden em-di etti, sytti kьjalta çogьna çetirerine kecip al-ganь, vaza et çetirer plandь өskөde çyzindy et-le vydirer prava vergeni (cocko lo, krolik-le, takaa-la ononдо өskө) aldьnaң çatkandar hozjaj-stvozьnda mal yurin өskyrer arganь verip turь. Aldьnaң çatkandardь undьp, olordьң ortozьnda iş өtkyrvej turganь, sotsialis çazalьna syrekej çaan arşamьk edip turь. Kol-kyci-le aldьnaң çatkandardь munaң arь ertengi kolhozci edip көyp turarga kerek, olordь kolhozko tartar kereginde kynneң kynge iş өtkyrip, partijnyj sovet organdarь sovhoztordь, kolhoztordь, kolhoz tovar fermalarda mal өskyrer plandь, vydyrerine koštoj aldьnaң çatkandar vaza at, uj, koj, ecki, cocko, krolik, takaa өskyrip turьн dep turguzьp alarga kerek, bu kerektiң aajьn-ca olorgo kanca-la kerek volьş çetirzin (mal carьrарьna, uktu ajьp, vuka, kuca vereri, өlөң eder çer vereri onon do өskө).

Partijnomassovoj işti өskөrtөri

Mal azraar kerekti тыңдарь kereginde çaan uzyk var volьp, oo ulaj partijanьң turguskan çaan zadacazьньң aajьnca partorganizatsijalar-dьң izin turguza-la өskөrtip partijno-massovьj

iştin tös uur izin fermaga, brigadaga көcyrip alar, казь-ла коммунистар, комсомодор колхоз малън тыңдаръ kereginde сьн la ващылар волън деп тургузьр аларга керек.

Partijnyj komsomol kycti cikelep тургузьр, колхозтордо іштеп турган коммунистар комсомодордың 70 protsenteң çавьс емеzi, proizvodstvoizine turar edip тургузьр аларга керек (fermada, brigadada, çьlu kazaanda оноң do өskө) BSK(в) Р овкомъна politprosvet ucresdenijelerdiң izin өskөtip, olor воjьның izin kolhozтың proizvodstvozьnda іштеп турар, ol ішти kolhoz aldьnda турган хозjajstveno prakticeskij zadacань vьdirerine kolboozьнду edip тургузьн. Казь-ла brigadalarda, fermada stene gazedi var volзьн, mal azraar kerekti vicigen national tiline vicikter сьгарар ішти, kolhozторго орьс tildy vicikter tarkadarьн көnyktirzin деп çakьlta berer.

Partijnyj organizatsijalardь sovettiң çer kereginin-le kolhoz organdarьnyң izin, mal azraar kereke açaruudь тыңдыр турарьна, bu kereke kolhoz alvatъзыnyң aktivterin tartьr alarьна, sotsialis mөrөj-lө mergendy ішти тыңдарьна, mal azraar kerekti тыңдаръ kereginde, zadacань volşevik tevuyle vьdyrerine olordьң izin kьltьr, konferentsija açartьr turь.

ИНВ. № 202

Ответ редактор *О. Аюков.*

Техредактор *С. Суразаков*

Сдано в производство 25|II-34 г.

Подписано к печати 13|III 34 г.

Формат бумаги 82X111|64

Наряд № 97.

Тираж 3000.

Объем 1 п.л.

Облит № 1108

Ваазь 75 акса
Цена 75 коп.

238888

Ойрот.

11-12a

На ойротском языке

Резолюции IX-й областной партийной
конференции по докладам ,т.т Хабарова,
Алагызова и Пьянжева